

Ejendom 5

Engholm

Ejer:

Aunsbjerg

Aunsbjerg

1800 Mikkel Nielsen, hans egen fæstegård.

1804 Mikkel Nielsen, Thyrie Sørensens fæstegård til sammenlægning med hans egen.

1822 F.S. Niels Mikkelsen.

1837 køber parcel 6a af Peder Andersen fra ejendom 6.

1839 afhænder en parcel nr. 4 til Frederiks præstegård.

1839 " " " " nr. 2 til Jeppe Smollerup.

1843 køber ejendom 14 af Søren Christensen til sammenlægning med 5a og 6a.

1846 afhænder en parcel nr. 8 til Jakob Bitsch til ejendom 4.

1865 afhænder til Anders Christensen Balle parcel 5c, som videresælger den 1867 til Anders Pedersen ejendom 20.

1846 C.W.Feddersen.

1879 Adkomst til Thora Feddersen.

1879 afhænder 13b til Niels Christensen Balle til sammenlægning med ejendom 13.

1877 afhænder til Jens Jensen Uhre matr. nr. 5o mfl. Til ny ejendom 23.

1879 afhænder til Jacob Vistisen 5n m.fl. til sammenlægning med ejendom 7.

1877 Jens Chr. Sørensen.

1878 Peder Nielsen.

1896 F.S. Niels Peder Nielsen.

1899 Lars Larsen Balle.

afhænder parceller 5ah og 6r til smed Simon Pedersen til ny ejendom 32.

1900 Anton Martin Nielsen.

1906 sælger parcel 6z til Edele Jensen til ejendom 25.

1933 sælger parcel til svigersøn Christoffer Brandt Nielsen, der starter ejendommen "Granly"

1942 Adkomst for Kathrine Nielsen.

1943 Christen Magner Andersen ~ F.D.

Granly

1933 Christoffer Brandt Nielsen køber parcel fra ejendom 5. (Se bagerst i bogen)

F.D. = Formandens datter.

F.S. = Formandens søn.

Thyrie Sørensen 1766 - ca. 1804

Thyrie Sørensen blev døbt den 23. august 1739 og var søn af Søren Christensen og hustru Maren Thyrrsdatter i Karup.

Den 12. november 1766 fik Thyrie Sørensen fæstebrev på faderens ejendom, en halvgård under Aunsbjerg gods på hartkorn 7 skæpper. Den 23. samme måned blev han trolovet i skoleholderen Niels Sangilds hus i Karup med pigen Mette Jepsdatter af Vallerbæk. Samtidig blev forevist hans fæstebrev på faderens gård, dateret 12. november 1766 på Aunsbjerg af S.S.Steensen. Parret blev gift den 26. december 1766 i Karup kirke. Deres forlovere var Niels Knudsen af Vallerbæk og Niels Christensen Skoleholder af Karup.

I en jordebog fra 1791 blev der noteret: ”Disse bønder er hovfrie, undtagen at hver mand ligesom Raunholt på belejligt tid om sommeren skal give hver 4 dages arbejde på Aunsbjerg mark med grøftens opkastning efter deres fæstebrevs formelding, hver dag med 2 mennesker.”

I 1798 blev der på ny indsendt en jordebog, og der er kravene til bønderne betydelig mere krævende. ”Disse 9 beboere var alle hoverifrie med undtagen at de årlig på Aunsbjerg mark ved grøftens opkastning i belejligt tid forretter 56 gangdages arbejde og derforuden 6 rejser på 2 á 3 mils længde.” (En gangdag var en hoveridag uden hest og vogn.)

Thyrie Sørensen døde mellem 1801 og 1804, hvor der i skødet til Mikkil Nielsen nævnes, at afdøde Thyrie Sørensen havde haft gården i fæste.

Folketælling 1787. Karup

Thyrie Sørensen	48 år	gift	1. ægteskab	husfader, bonde og gårdbeboer
Mette Jeppesdatter	62 år	gift	1. ægteskab	husmoder
Maren Thyrrsdatter	86 år	enke	1. ægteskab	husfaderens moder
Anna Jeppesdatter	84 år	enke	2. ægteskab	husmoderens søster
Birte Nielsdatter	19 år	ugift		tjenestepige

Folketælling 1801. Karup

Thyrie Sørensen	62 år	gift		husbond, bonde og gårdbeboer
Mette Jepsdatter	78 år	gift		hans kone
Birthe Jensdatter	15 år			tjenestefolk
Kirsten Mickelsdatter	11 år			tjenestefolk

Michel Nielsen 1800 - 1822

Michel Nielsen blev døbt den 17. marts 1754 som det første barn af Niels Nielsen og Anne Michelsdatter. Han blev båret af Niels skoleholders hustru, Anne Madsdatter. Den 7. juni 1753 var Niels Nielsen af Karup blevet trolovet med Anne Michelsdatter af Aarestrup, og de blev gift den 23. september samme år.

I 1756 blev datteren Birte døbt, og hun blev også båret af Niels skoleholders kone. I 1759 fik de endnu en søn Niels, som døde 3 år gammel. Skoleholderen hed Niels Christensen Sangild.

Michel Nielsen blev gift med Johanne Sørensdatter i slutningen af 1780'erne. Der findes ingen kirkebog for Karup sogn på det tidspunkt, så det kan ikke tidsfæstes nærmere.

Michel Nielsen fik en gård i fæste under Aunsbjerg gods på hartkorn 1 tønne, 6 skæpper og 1 album. Michel var et dygtigt menneske, der fik mange hverv. Han blev skoleholder, degn, kirkesanger, lægsmand og sognefoged.

Selv om han havde alle disse hverv, skulle gården også dyrkes, og desuden skulle alle fæstere i byen under Aunsbjerg gods forrette hoveri. I en jordebog fra 1798 vedr. Aunsbjerg's bønder i Karup oplyses: "*Disse 9 beboere (bl.a. Michel Nielsen) var alle hoverifri med undtagen at de årlig på Aunsbjerg mark ved grøftens opkastning i belejligt tid forretter 56 gangdages arbejde og derforuden 6 rejser på 2 á 3 mils længde.*" Michel Nielsen var ikke forpligtet til selv at stille på Aunsbjerg for at udføre arbejdet, men kunne sende en karl.

I 1800 købte Michel Nielsen sin fæstegård af Aunsbjerg og i 1804 købte han endnu en gård af Aunsbjerg, så han havde en ret anseelig gård. Han har haft over 400 tdr. land jord. Det meste har nok været hede, men han har sikkert været en dygtig landmand.

Johanne Sørensdatter døde 7. september 1815.

Den 10. januar 1819 var der dobbeltbryllup på gården, hvor både sønnen Niels og datteren Ane blev gift.

Efter hustruens død drev Niels gården videre indtil 1822, hvor sønnen Niels overtog den. Michel har sikkert boet hos sønnen.

Den 21. august 1833 døde Michel Nielsen, 79¾ år gammel *Fordums kirkesanger og skolelærer i Karup.*

Børn af Michel Nielsen og Johanne Sørensdatter:

1. Søren Michelsen, født ca. 1788.
2. Maren Michelsdatter, født ca. 1792.
3. Ane Marie Michelsdatter, født juli 1793.
4. Niels Michelsen, født ca. 1794.
5. Ane Michelsdatter, født ca. 1796.
6. Jens Michelsen, født ca. 1800.
7. Christen Michelsen, født 1803.

SKØDE

Underskrevne Hans Egidius og Søren Schjøtt til Aunsbjerg gør vitterlig at have solgt, skødet og afhændet, ligesom vi, med dette vores skøde fra os og vore arvinger afhænder til velagte Michel Nielsen, Degn i Karup, den gård sammesteds, som han beboer, og har haft i fæste med tilhørende og tilliggende af bygning, besætning, ager, eng og tørvejord, hvis hartkorn er, efter den ved udskiftning, ager og eng – 1 Tønde, 3 Skæpper og 2 Fjerdingkar.

Alt med samme ret og rettigheder, herligheder og byrder, som vi selv gjort haver, intet i nogen måde undtagen, og som bemeldte Michel Nielsen redelig og rigtig har betalt os for denne købesumma 270 Rd, hvorfor ham hermed meddeles fuldkommen kvittering; så erklærer vi os og arvinger ydermere ej lod, del, ret eller rettighed at have til, eller udi forbemt. gård med al dens tilhørende ? bygninger, men samme skal følge og tilhøre Michael Nielsen og hans arvinger, som nu fuldkommen ejendom; hvilket vi og vore arvinger skal være pligtige efter loven at hjemle.

I overensstemmelse med den hoshæftede købekontrakt ifølge hans kongl. majestæts allernådigste anordninger, anmærkes: at denne gård ingen gård ingensinde må anvendes til nogen hovedgårds komplettering.

Dette skøde, som i medhold af hans kongl. majestæts allernådigste bevilling af 9. august 1797 er udstedt på stemplet papir til 24 sk., kan, os ukaldet, inden tinge læses og protokolleres. ?? under vore hænder og signeter.

Aunsbjerg, den 1. juli 1800.

Hans Aegidius (L.S.)

Schjøtt

Fremlagt og læst for Lysgård – Hids herreders ret 10. november 1800. Tilst. I den ordinære dommers forfald, som konstitueret. Mertz

SKØDE.

Jeg underskrevne ejer af hovedgården Aunsberg i Viborg amt, Lysgaard herred gør vitterligt at jeg herved sælger og skøder til Mikkel Nielsen degn i Karup en under Aunsberg hørende uskiftet gård i bemeldte Karup sogn og by som afdøde Thyrie Sørensen har haft i fæste, der står for hartkorn 1 tdr. 3skp. 2 fdk. med dens tilhørende bygninger og ejendom således som samme er ved modtagelsen og jeg den tilhører, alt med de rettigheder, pligter og byrder som gården tilligger for den sum 280 rdl. siger to hundrede og firesindstve rigsdaler på vilkår:

1. Gårdens bygninger besørger køberen assureret i brandkassen ufortøvet og de står fra dato for hans regning.
2. Fra nu af er gården aldeles hoverifri og må siden aldrig pålægges hoveri eller tjene til nogen hovedgårds completering.
3. Hvad gæld der måtte hæfte på den afdøde Thyrie Sørensens bo såvel som skiftebekostningen betaler køberen Mikkel Nielsen når det fordres, og deraf flyder at han holder generalauditør Lindahl som skifteforvalter fri for krav derfor.
4. Skatterne af bemeldte sted så vidt de må stå til rest svarer køberen fra sidst afvigte 1ste maj og den nye påbudne afgift efter forordning af 1ste oktober 1802 så vidt mig som hidtil ejers vedkom svarer køberen fra den tid samme skat efter forordningen skal begynde.

Da nu køberen har betalt mig købesummen 280 rdl. siger to hundrede og firesindstve rigsdaler så skal fornævnte solgte sted, således som meldt være køberen Mikkel Nielsen og hans arvingers lovlige og sande ejendom med fuldkommen ejendomsret den han altså må gøre sig så nyttig som han kan og vil efter loven og anordningerne.

Aunsberg den 23. juni 1804 Lindahl

Herom her følger en købekontrakt rejst mellem os.

Datum ut supra.

Lindahl

M.Nielsen.

Mig på branddirektionens vegne forevist.

Efter fuldmagt Chr. Trochmann.

Læst ved Lysgaard og Hids herreders ret den 29 juli 1836 og derefter samme herreders pantebog no. 17 tilført.

Anmærkning: Sælgerens adkomst på det solgte hartkorn /: 4.78 :/ og samme er frigjort for foregående forhæftelser, hvilket herved efter begæring attesteres. H.H.Holm.

Kilde: Lysgaard og Hids herreders skøde- og panteprotokol B47 SP20 side 659).

Niels Michelsen 1822 - 1846

Niels Michelsen blev født ca. 1794 og var søn af degnen Michel Nielsen og hustru Johanne Sørensdatter i Karup. Den 10. januar 1819 blev han gift i Karup kirke med Birthe Christensdatter, 18 år. Hun blev døbt 17. maj 1801 og var datter af Christen Christensen og hustru Bodil Marie i Neder Uhre, Haderup sogn.

Niels Michelsen købte ejendommen af sin far, Michel Nielsen for 300 rdl. Sølv. Disse penge skulle han give til de 2 brødre Jens og Christen. Faderen fik ingen aftægtskontrakt for han var degn og fik løn for det og senere pension. Han lejede noget jord til sin bror Søren Michelsen på hans livstid, mod at Søren afskriver de 50 rdl. som Niels skylder ham af hans arv. I 1837 køber Niels Michelsen ejendom 6 og lagde ind under gården. I 1839 solgte han 3 parceller fra ejendommen til Jeppe Smollerup, Frederiks præstekald og til Anders Christensen Balle. Endelig købte han i 1843 ejendom 14, som han også lagde ind under ejendommen. Det var efterhånden blevet en meget stor gård. Den var på ca. 700 tdr. land. Endelig solgte han parcel nr. 8 til Jacob Bitsch i 1846.

Niels Michelsen var gårdmand, men ønskede samtidig at blive kroholder, så han begyndte så småt at sælge spiritus og muligvis også mad ud af huset, men uden at have tilladelse. Derfor kom han flere gange i herredsretten. Kromanden i Knudstrup anklagede ham i 1831 for salg, og der blev flere vidner indkaldt til retten; men de vidste ikke, om Niels havde solgt noget. Dommeren bemærkede, at ingen ville fortælle noget. Ved afhøring indrømmede Niels at have solgt rom, og kromanden i Knudstrup så chancen for at vinde sagen, så han ville prøve at finde flere vidner og bad om at få sagen udskudt. Det blev den; men det lykkedes ikke kromanden at finde nogen, så ved næste retsmøde, mødte han ikke op i retten, og sagen blev afsluttet.

I april samme år blev Niels så indkaldt til herredstinget sammen med tre andre af gårdmændene i Karup. De blev alle beskyldt for at brænde brændevin. Niels Michelsen blev som den første afhørt, og han indrømmede, at han det sidste års tid havde brændt brændevin. Han bad så mindelig om, at det kunne klares ved, at han betalte 30 rigsdaler sølv. Sognefogden, der havde anmeldt gårdmændene, erklærede, at det havde han ikke noget imod, når bøden tilfaldt ham som angiver.

Ved folketællingen i 1834 benævnes Niels Michelsen som kromand, så han må nu have fået en bevilling på krohold. Han fik de følgende år en del økonomiske problemer og fik svært ved at betale regningerne til tiden, så han måtte ofte møde i forligskommissionen.

En søndag i foråret 1842 blev der efter kirkegang bekendtgjort en ordre, der gik ud på, at alle mand den næstkommende tirsdag skulle møde på sit vejstykke for at reparere vejen. Alle kom med undtagelse af Niels Michelsen, og derefter var der ingen af beboerne, der talte til ham. Niels Michelsen mente ikke, at han havde gjort noget forkert ved at blive væk, da han havde travlt med bygsæden. Det kunne ikke accepteres som en undskyldning, så sognefogeden indberettede ham til herredstinget. Dommeren hentydede, at han dog burde have mødt, da han blev tilsagt, eller når han var forhindret have undersøgt, om hvad arbejde, der skulle foretages. Efter flere besøg i retten, erklærede han, at han inden lørdag den 26. maj ville istandsætte hans vejpart, og at han yderligere ville betale 4 mark i bøde i herredets politikasse, fordi det ikke var sket før.

I 1846 solgte Niels Michelsen gården til Christian Wilhelm Feddersen, og derefter flyttede de til Hodsager, hvor de i 1850 var på aftægt hos sønnen Mikkell Nielsen. På det tidspunkt var Niels Michelsen kun 55 år, og han må have følt sig for ung til at begynde på sit otium, så ved folketællingen 1860 er han igen gårdejer og bor sammen med hustruen og to tjenestefolk på en gård i Hodsager.

Ved næste folketælling i 1870 bor de igen som aftægtsfolk. Denne gang hos datteren Ane Marie Nielsdatter og hendes mand Christen Nielsen i Gl. Hodsager. I 1880 er de flyttet i et hus i Gl. Hodsager og bor nu alene.

Den 20. februar 1882 døde Niels Michelsen af alderdom. Han blev 86 år gammel. Birthe Christensdatter døde den 30. januar 1892, 90 år gl.

Børn af Niels Michelsen og Birthe Christensdatter. Alle født i Karup.

1. Ane Johanne Nielsdatter, født 7. februar 1820. Død 22. februar 1821 af mæslinger.
2. Michel Nielsen, født 19. december 1821.
3. Ane Johanne Nielsdatter, født 24. september 1823.
4. Jens Christian Nielsen, født 29. august 1825. Død 8/11 1825 af krampe.
5. Bodild Maria Nielsdatter, født 26. oktober 1826.
6. Anne Nielsdatter, født 9. juni 1829.
7. Christine Nielsdatter, født 2. februar 1832.
8. Ane Marie Nielsdatter, født 1. august 1834.
9. Jens Christian Nielsen, født 23. december 1837. Død 2. juli 1838 af kopper.
10. Anne Catrine Nielsdatter, født 11. december 1838. Død 23. januar 1840.

Ad 2. Michel Nielsen, født 1821: Gift med Gjertrud Kjerstine Nielsdatter, født 21/1 1825 og datter af Niels Andersen og hustru Bodil Marie Christensdatter i Agerskov, Bording sogn. Han blev gårdmand i Hodsager, Ringkøbing amt.

Ad 3. Ane Johanne Nielsdatter, født 1823: Gift 14/5 1844 i Karup: Ungkarl Lars Christensen af Hessellund, 26 år og pigen Ane Johanne Nielsdatter af Karup, 21 år. Forlovere: Gårdmand Niels Mikkelsen af Karup og Niels Mogensen af Haderup. Lars Christensen var søn af Christen Nielsen og hustru Kirsten Sørensdatter i Hessellund, Haderup sogn.

Ad 8. Ane Marie Nielsdatter, født 1834: Gift 18/2 1851 i Karup: Ungkarl, gårdmand Christen Nielsen af Hessellund i Haderup sogn, 29 år og tjenestepige Ane Marie Nielsdatter af Karup, 17 år. Forlovere: Gårdmand Niels Mikkelsen af Hodsager og Niels Christensen af Hessellund i Haderup sogn.

SKØDE

Underskrevne Michel Nielsen degn og skoleholder i Karup gør vitterlig at have solgt og afhændet ligesom jeg herved sælger, skøder og aldeles afhænder min tilhørende og påboende gård her i Karup by som står for hartkorn ager og eng 2 Tønder og 7 Skæpper til min søn Niels Michelsen for den akkorderede sum 300 Rbd sølv, og da nu køberen har given fuldkommen borgen for ovenmeldte købesum til sine 2de brødre Jens og Christen Michelssønner, som tilhører overstående tre hundrede Rigsbankdaler sølv, så skal bemeldte gård med bygninger, ejendomme og besætning være hans sande og retmæssige ejendom, og overdrages ham med den samme fuldkomne ejendoms ret som jeg den selv ejet og haft haver og den mig af Aunsbjerg forrige ejer tilskødet er.

Gården er udskiftet af fællesskabet og forsikret i brandkassen. Det pålægges køberen at opfylde den imellem og af dags dato oprettede aftægtskontrakt, såvelsom den med hans ældste broder Søren Mikkelsen forhen sluttede kontrakt i alle dele upåklagelig og for det øvrige af gården ikke sælges til nogen hovedgårds komplettering. Denne min udgivne skøde som mig ukaldig til tinge kan læses og protokolleres har jeg ej alene egenhændig underskrevet og forseglet, men endog formået 2de mænd med mig til vitterlighed at underskrive.

Karup den 2. november 1822. M. Nielsen

Til vitterlighed efter begæring. Søren Rydal Visti Jacobsen, begge af Karup

At ingen anden skriftlig dokument er oprettet imellem sælger og køber denne handel betræffende dette kan og vil vi når og hvor forlanges med ed bevidne. Datum ut supra

M. Nielsen	N. Michelsen
Sælger	Køber

I anledning af denne handel er til distriktets fattigkasse betalt 2 Mark tegn.

Frederiks præstegård den 2. november 1822 L. Kjerulf
Sognepræst

Af det solgte resterer ikke noget hertil. Viborg amtstue den 6. november 1822 Gjørup

Vi erklærer herved at være fyldestgjorte for de fordringer vi efter dette skøde muligen kunne have.

Jens Mikkelsen	Christen Mikkelsen	Søren Mikkelsen
m.f.p.	m.f.p.	m.f.p.

Til vitterlighed: Chr. Trochmann C.C. Weismann

Af det her solgte er skatterne betalte til 1. juli d.å. attesteres. Viborg amtstue den 12. juli 1836.

Morville

Mig på branddirektørens vegne forevist. Efter fuldmagt Chr. Trochmann

Læst ved Lysgård og Hids herreders ret den 15. juli 1836 Chr. Trochmann

Derefter samme herreders pantebog No 17 tilført.

Anmærkning: Sælgerens adkomst på det solgte hartkorn er tinglæste den 10. november 1800 (2-277) og den 29. juli 1836 (17-659) og det solgte er frigjort for foregående forhæftelser hvilket som efter begæring attesteres. H. H. Holm

Anklage mod Niels Michelsen for at have solgt mad og brændevin.

Sag nr. 33/1831. Kromand Sørensen i Knudstrup havde anklaget Niels Michelsen i Karup for salg af mad og brændevin fra sit hus.

Der blev indkaldt flere vidner, bl.a.:

Johannes Jacobsen Lauth og Peder Mortensen af Karup blev indkaldt, men havde ikke kendskab til, om Niels Michelsen havde solgt mad og brændevin fra sit hus. Dommeren bemærkede: "Ingen vil spørge det videre."

Kromand Sørensen ønskede at komme med nye vidner, så sagen blev udsat.

Ved næste møde blev Peder Sørensen fra Thorning indkaldt. Han forklarede, at han på et tidspunkt havde besøgt Johannes Jacobsen Lauth, og da hentede Johs. Jacobsen Lauth rom, brændevin og smørrebrød. Han vidste ikke, om Johs. Lauth havde betalt til Niels Michelsen; men Peder Sørensen betalte til Johs. Jacobsen Lauth.

Niels Michelsen blev derefter afhørt, og han indrømmede at have solgt rom. Sagen blev igen udsat, da kromand Sørensen ønskede at komme med nye vidner.

Den 3. maj 1831 mødte kromand Sørensen fra Thorning ikke i retten, og på grund af hans udebliven, blev sagen afsluttet.

Kilde: Lysgård og Hids samt en del af Houlbjerg herreders politiprotokol 1829-1831.

Mandag den 18. april 1831 var 4 gårdmænd fra Karup indkaldt til forhør ved retten i Lysgård herred, hvor de var anklaget af sognefoged Visti Jacobsen for brændevinsbrænding.

Sag nr. 52/1831:

Den første, der blev afhørt var gårdejer Niels Mikkelsen, der havde overtaget forældrenes gård nogle år i forvejen. Han blev spurgt, om han havde brændt brændevin, og han indrømmede, at det havde han det sidste års tid. Han bad så mindelig om det kunne klares ved, at han betalte 30 rigsdaler sølv.

Sag nr. 53/1831 + sag nr. 56/1831:

Den næste, der blev forhørt, var møllejeren Peder Mortensen. Han tilstod også, at han havde brændt brændevin det sidste års tid og tilbød at betale 60 rdl sølv. Senere samme dag var det Niels Mikkelsen, der anklagede Peder Mortensen for også at have solgt brændevin. Igen kom mølleren i forhør og indrømmede, at han havde udskænket brændevin det sidste års tid og tilbød at betale 20 rdl og omkostningerne.

Sag nr. 54/1831:

Den tredje, der blev afhørt, var anneksbonden Johannes Jacobsen Lauth. Han gav samme svar som de andre og tilbød at betale 30 rdl for at have brændt og 20 rdl for at have solgt brændevin.

Sag nr. 55/1831

Den sidste var anneksbonden Niels Veller Hansen, der også indrømmede at have fremstillet og solgt brændevin det sidste års tid, og han tilbød også at betale 30 rdl for fremstillingen og 20 rdl for salget.

Ved alle fire forhør havde sognefoged Visti Jacobsen intet at indvende imod, når bøden tilfaldt ham som angiver.

Forhørene blev herefter afsluttet for denne dag og sendt videre til overøvrigheden (herredsfogeden) Sagen blev ikke omtalt i protokollerne senere, så det må formodes, at sagerne er sluttet ved, at de afhørte betalte det, de hver for sig havde tilbudt.

Kilde: Lysgård og Hids samt en del af Houlbjerg herreders politiprotokol 1829-1831.

Udskrift af Lysgård og Hids herreders forligskommissions protokol:

Nr. 26. 10. marts 1837.

År 1836 fredagen den 18. november blev på Lysgård og Hids herreders kontor sat og holdt forligskommission for benævnte herreder af forligskommissær, justitsråd og herredsfoged Holm.

Hvor da blev foretaget sagen nr. 188/1837. Strømpehandler M. Dalsgaard til Dalsgaard kontra kromand Niels Mikkelsen i Karup angående 48 rd sedler uden skriftlig bevis.

Parterne var personligen og uden foregående indkaldelse mødte for kommissionen. Sagen blev således forligt, at Niels Mikkelsen forpligter sig under eksekutionsvang at betale 24 rd sedler den 1. maj 1837 og resten af fordringen inden den 12. juni s.a. alt til M. Dalsgaard på hans bopæl.

Niels Mikkelsen

M. Dalsgaard

Afskriftens rigtighed bekræftes.

Lysgård og Hids herreders kontor på Dalsgaard den 19. november 1836. H. H. Holm

Læst ved Lysgård og Hids herreders ret den 10. marts 1837 og derefter samme herreders pantebog nr. 18 tilført.

Anmærkning: Niels Mikkelsens adkomst på en gård af hartkorn 2 tdr 7 skp i Karup er tinglæst den 15. juli 1836 /:17-648:/ men samme er forhæftet med 1. prioritet for 401 rd 5 mrk og 9 sk efter obligation af 30. juli 1836 tinglæst den 5. august s.a. /:17-666:/ og ved kontrakt af 17. december 1836 tinglæst den 3. februar 1837 /:18-61:/ har debitor bortlejet en del af gårdens jorder til hans broder Søren Mikkelsen samt derved pålagt ejendommen andre byrder. H. H. Holm

Udskrift af Lysgård og Hids herreders forligskommission:

År 1837 mandag den 13. marts blev Lysgård og Hids herreders forligskommission sat og holdt på herredskontoret af forligskommissær, justitsråd og herredsfoged Holm.

Hvor da blev foretaget sagen nr. 53/1837 købmand Berg i Randers kontra Niels Mikkelsen af Karup angående 146 rd, 2 mrk og 3 sk for varer.

For klageren mødte hans handelsbetjent Carl Møller efter skriftlig fuldmagt og indklagede personlig.

Forlig var ej at opnå, hvorfor sagen blev til retten henvist. Da dette var tilført, erklærede parterne jeg villig til forlig, og dette blev derpå mellem dem indgået således: Indklagede Niels Mikkelsen forpligter sig inden den 1. april d.a. på fordringen at afbetale 5 rd sedler, inden den 1. maj d.a. atter 5 rd inden den 1. juni d.a., atter 5 rd inden den 1. juli d.a., atter 10 rd og dernæst inden den 1. i hver af de efterfølgende måneder 20 rd indtil det hele er betalt. Desuden forpligter han sig inden den 1. april d.a. i omkostninger at betale 2 rd 3 mrk, og inden den 1. maj d.a. 3 rd 13 sk sølv til dette forligs bekostning på stemplet papir og tinglæsning. Samtlige betalinger erlægges under eksekutionstvang til klageren købmand Berg i Randers på hans bopæl og med renter 4 % af selve fordringen fra 1. november f.å. af og indtil betaling sker. Det vedtages derfor at Niels Mikkelsen i tilfælde af udeblivelse med noget af de foran bestemte betalinger til den fastsatte tid skal da straks være pligtig at tåle eksekution for de efterfølgende poster indtil al beløb af 75 rd for så vidt der da endnu er så meget ubetalt af fordringen.

Til yderligere sikkerhed for fordringernes og omkostningernes skadesløse betaling pantsætter Niels Mikkelsen derfor hans ejende og påboende gård i Karup by og sogn af hartkorn ager og eng 2 tdr 7 skp med prioritet næstefter 401 rd 5 mrk 9 sk samt med reservation af den ret der måtte tilkomme et over ham tinglæst forlig på 48 rd.

Niels Mikkelsen

p.p. M. Berg
C. Møller

Udskriftens rigtighed bekræftes.

Lysgård og Hids herreders kontor, Dalsgård den 16. marts 1837. H. H. Holm

Læst på Lysgård og Hids herreders ret den 17. marts 1837, og derefter samme herreders pantebog nr. 18 tilført.

Anmærkning: Niels Mikkelsens adkomst på den pantsatte gård er tinglæst den 15. juli 1836 /:17-648:/ men samme er forhæftet med 1. prioritet for 401 rd 5 mrk 9 sk efter obligation af 30. juli 1836 tinglæst den 5. august s.a. /:17-666:/ og ved kontrakt af 17. december 1836 tinglæst 3. februar 1837 /:18-61:/ har debitor bortlejet en del af den pantsatte gårds jorder til Søren Mikkelsen og tillige ved samme kontrakt pålagt ejendommen flere andre byrder og desuden er over debitor den 10. d.m. /:18-125:/ læst et forligskommissionsforlig, hvorefter han skylder 48 rd sedler.

H. H. Holm

Kilde: Lysgård og Hids herreders skøde- og panteprotokol: (B47-SP21 fol. 143b)

LEJEKONTRAKT

imellem Niels Mikkelsen kromand og selvejer i Karup og Søren Mikkelsen ibidem oprettet og afsluttet således:

1. Jeg Niels Mikkelsen overlader min broder Søren Mikkelsen for hans og kones livstid årligt afgrøden af det engskifte som er mig tilhørende og beliggende ved Storeåen mellem Neder Uhre vej og Langsanden såvel som de tvende holme hin side åen.
2. Græsses og bevogtes ham årlig en ko og 8 får med yngel ved og blandt mine og efter gårdens køer og får.
3. Er han berettiget til at lade skære til eget forbrug de fornøden ildebrandselstørv i min gårds hede hvoraf dog kun 5 læs må skæres ovenfor bjergbakken.
4. Overlades ham på indmarken af min gårds agermark og i samme fald jeg selv har indtægt årligt så meget agerland som han ordentlig og tilstrækkeligen kan gøde, hvorefter han nyder alle afgrøder til kernernes ende.
5. Jorden ved hans hus som han hidtil har afbenyttet til have etc. beholder han således fremdeles.
6. Hans hus eller bygning såvel det som nu står på min ejendom, som hvad han videre muligt opfører der, er hans og arvingernes ejendom, og derfor kan af dem bortflyttes, når for godt befindes.
7. Derimod renun(t)ierer (giver afkald) jeg Søren Mikkelsen for mig og arvinger aldeles på de 50 rbd halvtredsindstyve rigsbankdaler min broder Niels Mikkelsen efter ældre indgået forpligtelse skulle udbetale mig som fædre og mødrene arv.
8. Denne kontrakt gælder og står ved magt for Søren Mikkelsen og hustrus livstid uden nogen forandring til den sidstes død uden at der hører nogen som helst videre afgift til stedets ejer.

Denne således affattede kontrakt bekræftes vi med vore hænder underskrift hvorhos vi have formået 2 mænd med os til vitterlighed at underskrive.

Karup den 17. december 1836.

Niels Mikkelsen

Søren Mikkelsen

Til vitterlighed: Peder Christensen Anders Christensen

Læst ved Lysgård og Hids herreders ret den 3. februar 1837. Chr. Trochmann konst.

Derefter samme herreders pantebog nr. 18 tilført. Anmærkning: På Niels Mikkelsens ejendomme hviler panteforhæftelser. H. H. Holm

Kilde: Lysgård og Hids herreders skøde og panteprotokol: (B47-SP21 fol. 61b)

SKØDE

Underskrevne Peder Andersen af Knudstrup erkender at have efter mundtlig overenskomst solgt og afhændet, ligesom jeg herved sælger, skøder og med fuldkommen ejendomsret overdrager til Niels Mikkelsen i Karup den mig sammesteds hidtil ejende gårds hovedparcel No 1 med ager og engs hartkorn 1 Tønde, 2 Skæpper og 2 Fjerdingkar med de på ejendommen stående bygninger, alt således som den over ejendommen udstykningskort udviser og således som det kgl. rentekammers skrivelse af 19. marts 1836 er approberet. Hvorfor bemærkes, at køberen der alt har ejendommen i besiddelse, svarer og udreder alle offentlige afgifter af dette hartkorn fra 1. januar 1836, ligesom han er pligtig at udrede alt pligtarbejde, tiendevederlag, skoles og fattig bidrag til alle vedkommende som af gårdens fulde hafte hartkorn, imod at han nyder som vederlag derfor årligt af ham af engparcellens ejer 12 Rigsbankskilling sølv.

Og da Niels Mikkelsen nu for øvrigt har betalt og berigtiget til mig den akkorderede købesum 200 Rbd, to hundrede Rigsbankdaler sedler så kender jeg mig eller arvinger ingen videre lod eller del at have til den således solgte hovedparcel med bygninger, men samme tilhøre køberen og arvinger som rette ejendom, den jeg altid hjemler.

Til bekræftelse under min hånd med 2 vidners underskrift.
Skrevet i Thorning den 21. januar 1837 Peder Andersen
Til vittelse: J. Keller N. Bach

At skatterne af indbemeldte hartkorn er betalte til 1836 års udgang, attesteres.

Viborg amtstue den 28. januar 1837 Morville

At skatterne af det herved solgte er betalte til årets udgang 1838 attesteres.

Viborg amtstue den 18. december 1838 Morville

Mig på branddirektørens vegne forevist. Efter fuldmagt Chr. Trochmann

Læst ved Lysgård og Hids herreders ret den 21. december 1838. Attest forevist. Derefter samme herreders pantebog No 18 tilført.

Anmærkning. Sælgerens adkomst på en gård af hartkorn ager og eng 1 Tdr, 3 Skp og 2 Fjk i Karup er tinglæst den 24. november 1837 (18-334) med anmærkning om ældre manglende adkomst. Foregående forhæftelser kan derfor ej opgives. Fra samme ejendom har sælgeren afhændet 2 parceller hver af hartkorn 2 Fdk ved skøde af 15. december 1836, tinglæste 3. marts 1837 (18-100)

H. H. Holm

Niels Michelsen. Oplysninger.

Viborg amtsarkiv forligskommissions protokol for Lysgård og Hids herred 1833-38: (B4-1009 side 161b) Den 13. marts 1837. Sag 54/1837.

Købmand Jens Møller i Randers contra Niels Mikkelsen, degn i Karup angående regningsgæld 33 rigsbankdaler og 2 skilling. For klageren mødte strømpehandler M.Dalsgaard på Dalsgaard efter skriftlig fuldmagt af denne måned og indklagede på forlig. Begge uden foregående indkaldelse.

Forliget blev indgået således: Indklagede Niels Mikkelsen forpligter sig under eksekutionstvang, inden den 1. maj d.a. til Søren Espersen i Ans at levere 4 tdr rug forsvarlig mål og varer, samt dermed 4 brugelige sække, hvormed de 18 rd og 4 sk er berigtigede. De øvrige 14 rd 2 mrk og 2 sk betaler han, under lige tvang, inden 15. juli d.a. til købmand J.Møller på hans bopæl i Randers og da tillige dette forligsbekostning med 4 mark.

Viborg amtsarkiv forligskommissions protokol for Lysgård og Hids herred 1838-46: (B4-1010 side 136) Den 4/3 1843. Sag 76/1843.

Anders Finderup contra Niels Degn i Karup ang. 5 rd 2 mrk 12 sk. For Niels Degn (Mikkelsen) mødte Søren Jensen Rydal af Karup.

Forlig: Niels Degn forpligtes under eksekutionstvang at betale beløbet til klageren på dennes bopæl inden den 1. maj d.a. tilligemed 5 mrk i omkostninger.

Viborg amtsarkiv forligskommissions protokol for Lysgård og Hids herred 1838-46: (B4-1010 side 136b) Den 11/3 1843. Sag 80/1843.

Prokurator Thorup i Skive contra Niels Michelsen i Karup ang. 21 rd 2 mrk 5 sk.

Forlig: Niels Michelsen forpligter sig under eksekutionstvang til at betale pengene inden 15/10 d.a. på Thorups bopæl.

Viborg amtsarkiv forligskommissions protokol for Lysgård og Hids herred 1838-46: (B4-1010 side 155) Den 19/8 1843. Sag 200/1843.

Justitsråd og herredsfoged Holm på Dalsgaard contra Niels Mikkelsen i Karup ang. 14 rd 7½ sk for købte varer på auktion i plantagen den 3/5 d.a. Indklagede udeblev. Klageren bad om at få sagen udsat i 8 dage.

Side 156. Den 26/8 1843. Sag 200/1843.

Justitsråd og herredsfoged Holm contra Niels Mikkelsen i Karup – udsat fra f.m. Husmand Laurs Christensen mødte for Niels Mikkelsen.

Forlig: Niels Mikkelsen forpligtede sig til inden 22/9 1843 på anklagedes bopæl at betale 14 rd 7½ sk + dette forligs bekostning 5 mrk.

SKØDE

Underskrevne Niels Michelsen af Karup by og sogn tilstår herved at have uden foregående skriftlig købekontrakt solgt og afhændet, ligesom jeg herved sælger, skøder og aldeles afhænder og overdrager af min i Karup ejede gård af hartkorn 2 Tønder og 7 Skæpper, parcellen No 4 af hartkorn ager og eng 3 Fjerdingkar og 1 Album, som det kongelige rentekammer under 7. september d.å. har tilladt derfra må afhændes for at henlægges til Frederiks præstegård af hvilken parcel, ifølge kongelig resolution af 20. juni 1838 er skænket til Frederiks præstekald på Alheden i Viborg amt som embedsjord.

Da nu købesummen for bemeldte parcel 400 Rbd sølv er mig udbetalt af den kongelige kasse, så er det jeg herved til Frederiks præstekald skøder og overdrager fornævnte parcelejendom med alle de herligheder og rettigheder samt byrder og forpligtelser hvormed jeg selv har været samme ejende. Det solgte er jeg pligtig at hjemle. Til bekræftelse under min hånd vidnesfast.
Skrevet på Dalsgaard, den 25. oktober 1839. Niels Michelsen

Til vitterlighed:

Chr. Trochmann Benzau

I overensstemmelse med det kongelige rentekammers approbation af 7. september d.å. meddeles herved dette skøde på den i samme omhandlede parcel No 4 af hartkorn 3 Fjerdingkar og 1 Album, påtegning til tinglæsning. Viborg stiftamthus, 31. oktober 1839 Ahlefeldt Laurvig

At skatterne af indbemeldte solgte parcel er betalte til 1. januar 1840 attesteres. Viborg amtstue den 23. april 1840. Morville

Mig på branddirektionens vegne forevist efter fuldmagt. Chr. Trochmann.

Læst ved Lysgård og Hids herreders ret den 24. april 1840. Chr. Trochmann
Derefter samme herreders pantebog Nr. 19 tilført.

Anmærkning. Sælgerens adkomst på en gård af hartkorn ager og eng 2 Tønder og 7 Skæpper i Karup tinglæst den 15. juli 1836 (17-648) H.H.Holm

Kilde:

Lysgård og Hids herreds skøde- og panteprotokol (B47-SP22 fol. 333)

Forhør nr. 53/1842 over gårdmand Niels Mikkelsen af Karup som skal have forsømt sit pligtige vejarbejde.

Fremlagte blevne beretning af 1.ds fra sognefoged Wisti Jacobsen i Karup således:

Efter tilsigelse var mødt: fornævnte gårdmand Niels Mikkelsen. Han blev underrettet om indholdet af den fremlagte beretning, hvornæst han efter sandheds formening benægtede rigtigheden af sognefogdens beretning i dag erkendende at viden om vejenes reparation er bekendtgjort ved kirken, men at han ikke har istandsat hans anpart, han tilføjer hermed, at den kundgjorte ordre lød på at hver mand den næstkommende tirsdag, skulle møde på sit vejstykke, hvilket ? imidlertid for sit vedkommende ikke gjorde. Siden har ingen talt til ham, og han har intet foretaget sig ved hans veje, hvortil årsagen for tiden er den, at han er beskæftiget med bygsæden. Han mener derfor, at han ikke har forset sig.

Dommeren betydede ham hermed at han dog nok burde have mødt, da han blev tilsagt eller når han derfra er forhindret have erbyndiget sig om hvad arbejde der skulle foretages. Hertil svarer han, at han har talt med andre sognemænd som have sagt ham, at hans vejret var javsens nok, og da han selv samme ikke har passeret den, så har han antaget, at den ikke behøvede nogen reparation, forinden bygsæden var tilende.

Forelæst og vedgået. Han pålagtes derpå atter at møde ved forhørets forsættelse torsdagen den 19. om eftermiddagen kl. 2 her på kontoret. Han aftrådte.

Hvor da blev foretaget forhør nr. 53/1842 over gårdmand Niels Mikkelsen af Karup udsat fra 19. d.m. Fremlagt blev en skrivelse af gårds dato fra sognefoged W. Jacobsen i Karup således: Forhøret blev udsat. Retten hævet.

År 1842 løverdagen den 21. maj blev Lysgård og Hids herreders politiret sat på herredskontoret af justitsråd og herredsfoged Holm i overværelse af vidner Weismann og Zimmermann. Hvor da blev foretaget forhør nr. 53/1842 over gårdmand Niels Mikkelsen af Karup udsat fra 19. d.m.

Bemeldte N. Mikkelsen var mødt og erklærede nu, at han inden lørdagen den 26. ds. ville istandsætte hans vejpart og i anledning af, at det ikke hidtil er sket at ville ydermere bøde 4 mark til herredets politikasse, når sagen dermed må være afgjort. Forelæst, vedgået og aftrådt. Forhøret blev udsat. Retten hævet. Som vidner: Zimmermann Weismann Holm

Kilde: Lysgård og Hids samt en del af Houlbjerg herreder. Politiprotokol 1840-1842: (B47-127 side 414)

SKØDE

Underskrevne Søren Christensen af Karup sælger, skøder og aldeles afhænder og overdrager herved uden foregående skriftlig købekontrakt til Niels Mikkelsen mit efter skøde af 7. maj 1831 tinglæst den 31. oktober s.a., hidtil tilhørende og påboende sted i bemeldte Karup af hartkorn ager og eng 2 skp 1 fdk 2 alb med påstående bygninger, avl og afgrøde for købesum 600 rd.

Og da køberen har betalt mig købesummen, så tilskøder jeg ham herved forbemeldte sted med alle sammes tilhørende rettigheder og byrder, således som jeg selv har ejet det fri for enhvers krav og tiltale. Til bekræftelse under min hånds underskrift.

Skrevet på Dalsgaard den 17. juni 1843. Søren Christensen (m.f.p.)

Til vitterlighed: Chr. Trochmann Zimmermann

Af det herved solgte er skatterne betalte indtil 1. juli 1843.

Viborg amtstue den 21. juni 1843. Morville

Læst ved Lysgård og Hids herreders ret den 23. juni 1843 og attest forevist. Derefter samme herreders pantebog no. 20 tilført. Anmærkning: Sælgerens adkomst er tinglæst den 31. oktober 1831 /:16-284:/ Chr. Trochmann

SKØDE

Jeg underskrevne selvejer Niels Mikkelsen tilstår herved at jeg uden foregående købekontrakt har solgt ligesom jeg herved sælger, skøder og aldeles afhænder fra mig og mine arvinger til Anders Christensen Balle, en parcel af den mig ifølge skøde af 2. november 1822, tinglæst 15. juli 1836 tilhørende gård i Karup, hvilken parcel efter den mig under 22. august 1839 heri meldte bevilling er betegnet med No 3 af hartkorn 1 Fjerdingkar og 1½ Album, nyt do 2¾ Album for købesum 50 Rbd.

Da nu køberen har tilfredsstillet mig for ovennævnte købesum samt påtaget sig at udrede alle af parcellen gående kongelige skatter og øvrige påbud, af hvad navn nævnes kan, så erklærer jeg herved at ovennævnte parcel nu herefter skal tilhøre merbemeldte Anders Christensen Balle til forening med hans øvrige ejendomsjorder med samme herligheder, rettigheder, pligter og byrder, alt som jeg selv med ovennævnte mit skøde, som samlet ejendom har ejet samme fri for enhver krav og tiltale, og er jeg pligtig at hjemle som det solgte efter loven.

Karup den 29. juni 1865 N. Mikkelsen

Til vitterlighed Steensig Chr. Kirkegaard

Da det forrige kong. Rentekammer under 7. september 1839 har approberet udstykningen af Niels Mikkelsens gårds jorder i Karup, således, at en parcel betegnet med No 3 afhændes til Anders Christensen Balle til forening med hans andre ejendomsjorder med hartkorn 1 Fjerdingkar 1½ Album, så vides fra amtets side intet til hinder for dette skødes tinglæsning.

Viborg stiftamt den 7. december 1865 Bretton

Til de fattiges kasse i anledning af foran ommeldte ejendomshandel i dag erlagt 1 Mrk R.M. i frivillig have, hvilket attesteres.

Frederiks præstegård den 2. maj 1866 F. Vincent Gad, Sognepræst i Frederiks og Karup.

Læst i Lysgård m.fl. herreders ret den 11. maj 1866 og derefter tilført pantebog no 29 folie 64.

Herholdt

Christian Wilhelm Feddersen 1846 - 1876

Christian Wilhelm Feddersen var søn af amtsforvalter Peter Feddersen og hustru Margrethe Tersling i Rendsborg og født i København ca. 1816.

Han blev gift den 18. oktober 1848 i Århus domkirke med frøken Thora Victorine Elisabeth Finsen, født den 25. februar 1823 i Sct. Nikolaj sogn i Kolding. Hun fik navnet Thorun ved dåben, men blev altid kaldt Thora. Hun var datter af kancellisekretær og konst. Herredsfoged Johan Finsen og hustru Dortha Cathrine Bruun. Ved vielsen var C.W.Feddersen 33 år og engmester i Karup, og bruden var 25½ år gammel. De blev gift uden kongebrev, da brudgommen var søn af etatsråd Feddersen.

C. W. Feddersen kom til Karup i 1846, hvor han købte ejendom 5, som han kaldte Engholm. Kort efter hans ankomst begyndte han med engvandingsprojektet, som kom til at betyde meget for de lokale landmænd.

I Viborg Stifts Tidende nr. 18. 1851 kunne læses: *”Nogle unge mennesker uden for bondestanden, kunne erholde undervisning i engvandingskunsten og hvad dertil hører, nemlig: landmåling, korttegning, nivellering og den egentlige engvandingslære. Læretiden er fra 1. april til 1. oktober og betalingen for ophold og undervisning 100 rigsbankdaler for hver elev. Nærmere underretning erholdes, når man i portofri breve henvender sig til C. Feddersen, engmester, Engholm pr. Viborg.”*

I 1858 fik de deres eneste barn, Fritz. Han var hos dem ved folketællingen 1860; men ved næste folketælling ti år senere, var han ikke hos forældrene.

Ved folketællingen 1860 boede C. W. Feddersens søster Edvardine Feddersen hos dem. Hun døde på Engholm den 20. februar 1862 af mavesvækkelse.

Engvandingsprojektet blev en stor succes, der blev kendt langt omkring, og efterhånden var der også landmandssønner, der ønskede at blive oplært, men ikke havde økonomien til opholdet. Feddersen og Dalgas fra Hedeselskabet i Viborg fandt sammen en løsning, hvis resultat kunne ses i Viborg Stift Tidende 102. 1870:

”Ved Det danske Hedeselskabs understøttelse kunne 3 opvakte, unge bønderkarle i dette forår blive antagne som elever i skolen. Genstandene for undervisningen er: Nivellering, landmåling med kæde, den egentlige engvandingslære og dennes praktiske udførelse. Der forlanges at eleverne kunne læse, skrive og regne nogenlunde godt, er kraftige og noget øvede i at brude spaden. Betalingen for undervisningen i 5 á 6 måneder er 50 rd for hver elev, hvilken betaling erlægges af eleverne med halvdelen i begyndelsen og halvdelen ved midten af læretiden. Eleverne erholde kost og logis med gårdens folk, er underkastede tyendeloven og må medbringe lægeattest. Man henvender sig til undertegnede personlig eller i portofri breve. Privat kunne 1 á 2 unge dannede mænd komme til at gennemgå et kursus i engvandingen og hvad dertil hører. Under hvilke betingelser erfares, når man i portofri breve henvender sig til undertegnede. Karup i april 1870 pr. Viborg. W. Feddersen

Christian Wilhelm Feddersen døde den 18. januar 1876 af en mavesygdom. Han blev 60 år.

Efter hans død lod enken Thora Feddersen gården sætte til salg og satte en annonce i Viborg Stift Folkeblad:

Gården Engholm i Karup sogn, 3 mil sydvest for Viborg, ønskes på grund af dødsfald solgt. Til ejendommen, der kun har noget over 3 tønder hartkorn, hører ca. 100 tdr. land ager, 30 tdr. land slå-eng, 170 tdr. land kærjorder og 300 tdr. land hede. En stor del af kærjorderne kan gøres til eng og overrisles fra alt eksisterende vandingskanaler. Bygningerne afgive god beboelseslejlighed. Der forventes udbetalt ca. 12.000 kr. Man henvende sig til undertegnede.

Viborg, den 11. februar 1876. G.Morville, overretsprøkurator.

Hun fik dog ikke gården solgt, hvorfor hun ansøgte om at få ejendommen udstykket. Og ved indenrigsministeriets approbation af 23. september 1876 havde hun muligheder for at sælge ejendommen i mindre enheder. Hun sælger parcel 13b til Niels Christensen Balle som lægger den sammen med sin ejendom 13. Så sælger hun 7 parceller på i alt næsten 2 tdr. hartkorn til Jens Jensen Uhre, der overlader dem til sønnen Anders Jensen til ny ejendom 23. Derefter sælger hun 5 parceller til Jacob Vistisen til ejendom 7. Endelig sælger hun hovedparcellerne samt 4 andre parceller til møllejer Jens Chr. Sørensen på Karup mølle.

Efter salget af gården rejste Thora Feddersen fra Karup.

Ved folketællingen 1890 ejede hun gården Store Fuglsang i Torslev, Hjørring og boede her sammen med sønnen Fritz, der var 31 år og ugift. Året efter den 20. januar 1891 døde hun på gården, 67 år gammel.

Der er fejl i folketællingerne.

Folketælling 1850. Karup sogn. En gård Engholm.

Christian Wilhelm Feddersen	37 år gift	født i København	Engmester og gårdejer
Thora Victorine Elisabeth Tulersen, født Finsen	26 år gift	født i Kolding	Hans kone
Anders Jensen	25 år ugift	født i Haderup	Tjenestefolk
Dorte Vistisdatter	27 år ugift	født i Karup	Tjenestefolk
Ane Marie Vistisdatter	21 år ugift	født i Karup	Tjenestefolk

Folketælling 1860. Karup. En gård Engholm.

Chr. Wilh. Feddersen	45 år gift	født i København	Husfader og proprietær
Thora, født Finsen	37 år gift	født i Kolding	Hans kone
Fritz Feddersen	2 år	født i Karup	Deres søn
Edvardine Feddersen	59 år ugift	født i København	Husfaders søster
Wilhelmine Jensen	21 år ugift	født i Resen sogn	Tjenestefolk
Maria Laier	18 år	født i Frederiks sg.	Tjenestefolk
Johan Laier	19 år	født i Frederiks sg.	Tjenestefolk
Niels Chr. Jensen	24 år ugift	født i Kragelund	Tjenestefolk
Jens Jensen	16 år	født i Resen	Tjenestefolk

Folketælling 1870. Karup. En gård Engholm.

Chr. Vilhelm Feddersen	54 år gift	født i København	Husfader og gårdmand
Thora Victorine Elisabeth Feddersen	46 år gift	født i Kolding	Husmoder
Christen Larsen Balle	24 år ugift	født i Karup	Tjenestefolk
Troels Christian Jensen	18 år	født i Resen	Tjenestefolk
Ane Balle	21 år	født i Karup	Tjenestefolk
Ane Kirstine Nielsen	17 år	født i Karup	Tjenestefolk

SKØDE

Underskrevne Niels Mikkelsen af Karup sælger, skøder, aldeles afhænder og overdrager herved uden foregående skriftlig købekontrakt, til Hr. engmester C. W. Feddersen følgende mig i Karup by og sogn, Lysgård herred, tilhørende ejendomme nemlig:

a. en mig efter skøde af 2. november 1822, tinglæst den 15. juli 1836 hertil tilhørende gård, nu efter passeret frasalg af gl. hartkorn 2 Tønder, 4 Skæpper og $2\frac{1}{4}$ Album, ny hartkorn Matr.no 5a 1 Tønde, 6 Skæpper, 2 Fjerdingkar og 1 Album.

b. en mig efter skøde af 21. januar 1837, tinglæst den 21. december 1838 tilhørende hovedparcel af gl. hartkorn 1 Tønde, 2 Skæpper og 2 Album nyt hartkorn Matr.no 6a: 6 Skæpper, 3 Fjerdingkar og $2\frac{1}{2}$ Album, hvilke ejendomme det ved bevilling af 22. august 1839 er mig tilladt at sammenlægge og at disse under et fælles jordbrug.

c. De på disse ejendommers værende bygninger med undtagelse af de Søren Mikkelsen tilhørende, på ejendommen beliggende og af ham beboede 7 fag hus.

d. en mig tilhørende huslod af gl. hartkorn 2 Skæpper, 1 Fjerdingkar og 2 Album, ny hartkorn Matr.nr. 14: 3 Skæpper og 1 Fjerdingkar med påstående bygninger.

e. Samtlige disse ejendommers avl og afgrøde.

Alt for den akkorderede købesum 8000 Rbd, skriver otte tusinde Rigsbankdaler og på følgende vilkår, at køberen svarer alle kongelige skatter, afgifter og andre byrder af hvad navn nævnes kan af det solgte fra 1. januar 1847 og fremdeles, dog således at han tilsvare skolekorn og bidrag fra 1. november d.å., samt kirke og præstetiende fra indeværende års afgrøde, at køberen overtager sig og forrenter bankhæftelsen i ejendommen fra 1. januar 1847. Hermed bemærkes at $\frac{1}{6}$ hæftelsen i de solgte ejendomme er indfriet, men aktieretten er køberen uvedkommende, og at køberen holder sig den af mig med Thomas Jensen indgåede fæste og lejekontrakt, angående nogle af de solgte jorder, efterrettelig i et og alt.

Og da køberen som allerede har tiltrådt det solgte, har gjort mig rigtighed for købesummen derved, at han kontant har indbetalt mig 2000 Rbd og for resten 6000 Rbd har udstedt sin panteobligation til mig, så tilskøder og overdrager jeg ham herved samtlige foranførte ejendomme med alle de rettigheder og herligheder samt byrder og forpligtelser, som jeg selv har ejet samme fri for enhvers krav og tiltale.

Til bekræftelse under min hånd vidnefast.

Skrevet i Hørup mølle 27. november 1846 Niels Mikkelsen

Til vitterskab Torchmann Bertel Iversen

Indtil 1. januar 1847 er skatterne af det herved solgte betalt.

Viborg amtstue den 11. marts 1847 Morville

Læst ved Lysgård og Hids herreders ret den 9. april 1847 og attest forevist. Derefter samme herreders pantebog no 21 tilført.

Anm: Sælgerens adkomster på ejendommene under a, b og d er tinglæste den 15. juli 1836 /:17-649:/, den 21. december 1838 /:18-609:/ og den 23. juni 1843 /:20-497:/ med anmærkning om at ejeren af ejendommene under c er pligtig at udrede alt pligtarbejde, tiendevederlag, skole og fattigbidrag til alle vedkommende, som af gårdens fulde hafte hartkorn, med at erholde 12 Sk årlig af den derfra solgte engparcels ejer. Ved kontrakt tinglyst dags dato har sælgeren bortlejet noget af det solgte til Thomas Jensen og er der af ejendommen under a bortlejet en del til Søren Mikkelsen.

Hazthausen

Kilde: Lysgård og Hids herreders skøde- og panteprotokol (B47-SP21 fol. 295)

SKIFTERETSATTEST.

Overensstemmende med Lysgaard m.fl. herreders skifteretsprotokols udvisende attesteres herved, at enken efter den den 14. januar 1876 afdøde engmester og gårdejer Christian Vilhelm Feddersen af Karup Thora Elisabeth Victorine født Finsen i henhold til testamente af 20. oktober 1848 hensidder i uskiftet bo et fællesbarn efter hendes fornævnte mand.

Lysgaard m.fl. herreders kontor 20. januar 1879. N.C.Herholdt.

Nærværende attest bedes behagelig tinglæst som adkomst for fornævnte enkefru Thora Elisabeth Victorine Feddersen f. Finsen på gården "Engholm" kaldet matr. no. 5a, 6a, 13b og 14b af Karup by og sogn af hartkorn 3 tdr. 1 fdk 2 alb. gl.skat 55 kr. 70 øre med bygninger.

Retsanmærkning frafalder.

Viborg den 7. januar 1879.

Læst den 31. januar 1879

Sidste købesum 16000 kr.

For vedkommende G.E.Glud

Herholdt

Kilde: Lysgaard m.fl. herreders skøde- og panteprotokol B47. SP40 side 573.

SKØDE

Undertegnede Thora Feddersen f. Finsen enke efter engmester Feddersen af Karup skøder og endeligen overdrager herved fra den mig tilhørende ejendomsdele Matr.nr. 5.a, 6a, 13b og 14b af Karup by og sogn af hartkorn 3 Tønder, 1 Fjerdingskar og 2 Album. Gammel skat 55 kr. og 70 øre, til Niels Christensen Balle af Karup en parcel, som ved indenrigsministeriets udstykningsapprobation af 23. september 1876 er ansat som Matr.nr. 13b med hartkorn 1½ Album. Gammel skat 15 øre uden ? til præsten. Parcellen skødes til bebyggelse inden 2 år eller til forening med anden ejendom. Nævnte parcel, der anslås til en værdi af 50 Kr., skal herefter tilhøre nævnte Niels Lavrsen (må være en fejl) som hans lovlige ejendom, dog påtager jeg mig ikke nogen som helst hjemmelspligt. Det bemærkes, at parcellen ikke er solgt ham, og at nogen købesum derfor ikke har været belyst.

Til vitterlighed. Til bekræftelse med min underskrift.

Dalsgaard den 19. februar 1879. Thora Feddersen

C.Holm Jens Christensen

Da indenrigsministeriet under 23. september 1876 har approberet udstykningen af enkefru Feddersens gårds jorder Matr. 5a, 6a, 13b og 14 af Karup by og sogn, således at derfra må afhændes til bebyggelse af hartkorn 1½ Album. Gammelskat 15 øre, - vides fra amtets side intet imod dette skødes tinglæsning at erindre.

Viborg stiftamt den 25. februar 1879 (Ulæselig underskrift)

Læst den 28. februar 1879

Anmærkning: Den afhændede parcel er udgået fra Matr. 5a, 6a, 14b og 13b i Karup behæftet med 7 forskellige kontrakter om vanding, angående vandløb og vandingsanlæg samt 2de lejekontrakter.

Herholdt

KØBEKONTRAKT

Underskrevne Th. Feddersen f. Finsen, enke efter afdøde engmester C. W. Feddersen af Karup, efter hvem jeg hensidder i uskiftet bo, som sælgerinde og gårdejer Jens Jensen af Uhre i Haderup sogn som køber, har dags dato indgået og afsluttet sådan handel:

Jeg Th. Feddersen sælger herved til Jens Jensen af Uhre fra den mig tilhørende ejendom "Engholm" kaldet Matr.no. 5a, 6a, 13b og 14b af Karup by og sogn af hartkorn 3 tdr., 1 fdk. og 2 alb. gl.skat 55 kr. og 70 øre, 3 parceller som ved indenrigsministeriets udstykningsapprobation af 23. er ansatte således:

		Hartkorn:				Glskat:	
Matr.no.	5o	0 tdr.	0 skp.	3 fdk.	1¼ alb.		
"	6f	0 "	0 "	0 "	1½ "	4 kr.	4 øre
"	14d	0 "	0 "	3 "	0 "		
Matr.no.	5p	0 "	1 "	2 "	0 "		
"	6g	0 "	0 "	0 "	2¼ "	4 kr.	15 øre
Matr.no.	5q	0 "	1 "	3 "	2½ "		
"	6k	0 "	2 "	1 "	2½ "	9 kr.	38 øre

Med påhvilende tiendevederlag således:

Præstetiende:

af Matr.no. 5o: 2½ fdk rug, af Matr.no. 5p: 1 skp, ¼ fdk. rug, af Matr.no. 5q: 1 skp 1½ fdk. rug, af Matr.no. 6f: 1 fdk. rug, af Matr.no. 6g: ½ fdk. rug, af Matr.no. 6h: 2 skp. rug og af

Matr.no. 14d: 1½ fdk. rug.

Kongekorntiende:

Af Matr.no. 5o: 2½ fdk. 1 fdk. byg, af Matr.no. 5p: 1 skp. ¼ fdk. rug, 1¾ fdk. byg, af Matr.no. 5q: 1 skp. 1½ fdk. rug og 2¼ byg.

Småredsel til præsten: af Matr.no. 5q og 6h: 5/16 fdk. byg og af de andre parceller intet.

Denne handel er afsluttet på følgende vilkår:

1.

Køberen overtager det solgte straks og har at betale samtlige skatter og afgifter af det solgte fra 1. april d.a. at regne.

2.

Parcellerne sælges med de samme rettigheder og herligheder, byrder og forpligtelser hvormed sælgerinden har ejet dem.

3.

Køberen er bekendt med og skal holde og respektere efternævnte på den samlede ejendom tinglæste dokumenter:

a. Kontrakt ang. endv. se foranstående købekontrakts post 3.....

Endvidere er køberen gjort bekendt med og skal tåle, at der påhviler den samlede ejendom en lejekontrakt til J. C. Nielsen på en hedeled dat. 15. marts 1860 tinglæst 16. s.m., hvilken lejekontrakt i øvrigt ikke vedkommer de her solgte parceller.

4.

Købesummen er akkorderet til 6.700 kroner skriver seks tusinde syv hundrede kroner, der berigtiges således:

a. Køberen betaler i 11. december termin d.a. 2.000 kroner

b. Køberen betaler i 11. december termin 1878 2.000 "

c. Køberen udstæder i sidstnævnte termin til sælgerinden 2.700 kroner

Skriver seks tusinde syv hundrede kroner 6.700 kroner

Hvilken obligation skal gives første prioritet i de solgte parceller med eventuelle bygninger, lyde på 4% årlig og på udbetaling uden opsigelse i 11. december termin 1879 (ni og halvfjerds) samt i øvrigt stiles som obligationer for offentlige stiftelses midler.

Hele købesummen forrentes fra dato med 4% på hvilken rente erlægges efter som den forholder samtidig med de stipulerede afdrag på købesummen. Såvel købesum som renter skal betales aldeles skadesløst til prokurator Glud i Viborg, der herved befuldmægtiges til at modtage og kvittere derfor, på han kontor i Viborg.

5.

Udebliver køberen over 8 dage over forfaldstiden med noget af de stipulerede afdrag på købesummen eller renter, da er sælgeren berettiget til straks at hæve handelen og i fornødent fald ved fogeden uden søgsmål eller dom at lade køberen udsætte af besiddelsen af det solgte. Køberen har i så tilfælde intet krav på hvad der måtte være betalt og derhos pligtig til (at) give sælgerinden skadeserstatning efter uvillige mænds skøn og at holde hende skadesløs i enhver navnlig henseende.

6.

Når købesummen er berigtiget i overensstemmelse med foranstående meddeler sælgerinden køberen skøde på det solgte. Køberen har at betale stempling og tinglæsning af kontrakt og skøde, medens sælgerinden betaler udfærdigelsen.

7.

I søgsmålstilfælde er køberen underkastet den hurtige retsforfølgning efter forordning af 25. januar 1828.

At denne kontrakt således imellem os er indgået, bekræfte vi med underskrifter vidnesfast.

p.t. Viborg den 13. april 1877. Thora Feddersen J. Jensen

Til vitterlighed: Jacob Vistisen G. E. Glud

Dags dato modtaget afdrag til 11. december 1877 med to tusinde kroner.

Renter af hele købesummen til samme tid.

Viborg den 12. december 1877. G. E. Glud

SKØDE

Da købesummen efter foranstående købekontrakt nu er berigtiget og kontrakten i det hele fra køberens side er opfyldt, og da køberen ifølge hoslagte transport har overdraget sin ret til at erholde skøde på det solgte til sin søn Anders Jensen, så skøder og endeligen overdrager jeg herved til bemeldte Anders Jensen de i kontrakten ommeldte parceller nemlig:

Matr.no.	5o	af hartkorn	0 tdr.	0 skp.	3 fdk.	1¼ alb	Gl.skat
”	6f	” ”	0 ”	0 ”	0 ”	1½ ”	4 kroner 4 øre
”	14d	” ”	0 ”	0 ”	3 ”	0 ”	
”	5p	” ”	0 ”	1 ”	2 ”	0 ”	4 ” 15 ”
”	6g	” ”	0 ”	0 ”	0 ”	2¼ ”	
”	5q	” ”	0 ”	1 ”	3 ”	2½ ”	9 ” 38 ”
”	6h	” ”	0 ”	2 ”	1 ”	2½ ”	

af Karup by og sogn og skulle bemeldte parceller herefter tilhøre ham som hans lovlige ejendom, med de samme rettigheder og herligheder, byrder og forpligtelser, hvormed jeg selv har været ejer deraf og i øvrigt på de i købekontrakten ommeldte vilkår.

Til bekræftelse med min underskrift vidnesfast.

Dalsgaard den 15. februar 1879. Thora Feddersen

Til vitterlighed: Holm H. Larsen

Da undervisningsministeriet under 23. september 1876 har approberet udstykningen af enkefru Feddersens gårds jorder Matr.no. 5a, 6a, 13b og 14 af Karup by og sogn, således at derfra må afhændes til bebyggelse inden 2 år eller forening med anden ejendom parcellerne:

								Gl.skat	
Matr.no.	5o	af hartkorn	0 tdr.	0 skp.	3 fdk.	1¼ alb			
"	6f	" "	0 "	0 "	0 "	1½ "		4 kroner	4 øre
"	14d	" "	0 "	0 "	3 "	0 "			
"	5p	" "	0 "	1 "	2 "	0 "		4 "	15 "
"	6g	" "	0 "	0 "	0 "	2¼ "			
"	5q	" "	0 "	1 "	3 "	2½ "		9 "	38 "
"	6h	" "	0 "	2 "	1 "	2½ "			

Hvorhos:

Matr.no.	5o	er tildelt præstetiende:	2½ fdk,	og kongekorntiende:	2½ fdk rug og 1 fdk byg.
"	5p	" "	1 skp.	¼ fdk. rug + kongekorntiende:	1 skp. ¼ fdk. rug + 1¾ fdk. byg.
"	5q	" "	1 skp.	1½ fdk. rug + kongekorntiende:	1 skp 1½ dsk. rug + 2¼ fdk. byg.
"	6f	" "	½ fdk.	rug	
"	6g	" "	1 fdk.	rug	
"	6h	" "	2 skp.	rug	
"	14d	" "	1½ fdk.	rug.	

Endelig i småredsel til præsten tildelt Matr.no. 5g og 6h i forening: 5/16 fdk. byg.

Vides fra amtets side intet imod dette skødes tinglæsning at erindre.

Viborg stiftamt den 25. februar 1879. E. O. Reiz fm.

Læst den 28. februar 1879. Transport forevist (stpl. 44 kr. 65 øre)

TRANSPORT

Underskrevne Jens Jensen af Uhre i Haderup der ved købekontrakt af 13. april 1877 har købt af enkefru Feddersen følgende parceller af ejendommen Engholm, Karup sogn og by:

								Gl.skat	
Matr.no.	5o	af hartkorn	0 tdr.	0 skp.	3 fdk.	1¼ alb			
"	6f	" "	0 "	0 "	0 "	1½ "		4 kroner	4 øre
"	14d	" "	0 "	0 "	3 "	0 "			
"	5p	" "	0 "	1 "	2 "	0 "		4 "	15 "
"	6g	" "	0 "	0 "	0 "	2¼ "			
"	5q	" "	0 "	1 "	3 "	2½ "		9 "	38 "
"	6h	" "	0 "	2 "	1 "	2½ "			

transporterer og overdrager herved til min søn Anders Jensen den mig ifølge fornævnte købekontrakt tilkommende ret til at erholde skøde på de nævnte parceller på de i købekontrakten ommeldte vilkår. Og da nu bemeldte min søn har godtgjort mig den del af købesummen som jeg alt har betalt og berigtiget resten af købesummen med enkefru Feddersen, så overdrager jeg herved endelig ret til at erholde skøde på parcellerne og anmode enkefru Feddersen om at udstede skøde til ham.

Til bekræftelse med min underskrift vidnesfast.

p.t. Viborg den 15. februar 1879. J. Jensen

Til vitterlighed: G. Andersen G.E. Glud

Anm. Foruden indbemeldte hæftelser, hviler der på den afhændede ejendom endvidere lejekontrakt til Søren Mikkelsen tinglæst 9. april 1847 og en den 22. marts 1868 tinglæst overenskomst imellem 2de interessentskaber ved Engholm og Kølvrå kanaler.

Kilde: Lysgård og Hids samt en del af Houbjerg herreders skøde- og panteprotokol:
(B47-SP40 fol. 624)

KØBEKONTRAKT

Undertegnede Th. Feddersen f. Finsen enke efter afdøde engmester C.W.Feddersen af Karup efter hvem jeg hidsidder i uskiftet bo, som selvejer og Jacob Vistisen af Karup som køber have dags dato indgået og afsluttet sådan handel:

Jeg Th. Feddersen sælger herved til Jacob Vistisen af Karup fra den mig tilhørende ejendom "Engholm" kaldet matr. no. 5a, 6a og 14b af Karup by og sogn af hartkorn i alt 3 tdr. 1 fdk. 2 alb. glskat 35 kroner 70 øre. 2de parceller, der ved indenrigsministeriets udstykningsapprobation af 23. sept. 1896 er ansatte således:

Matr. no. 5n af hartkorn	0 tdr. 0 skp. 3 fdk. 1 ¼ alb.	
Matr. no. 6e	0 tdr. 0 skp. 0 fdk. 1½ alb.	Gl. Skat 5 kroner 76 øre
Matr. no. 14c	0 tdr. 1 skp. 2 fdk. ½ alb.	
Matr. no. 5r	0 tdr. 0 skp. 0 fdk. 1 alb.	Gl. Skat 0 kroner 32 øre
Matr. no. 6i	0 tdr. 0 skp. 0 fdk. ¾ alb.	

Med påhvilende tiendevederlag:

Af matr. no. 5n præstetiende 2½ fdk rug og kongekorntiende 2½ fdk rug og 1 fdk byg

Af matr. no. 6e præstetiende ½ fdk rug

Af matr. no. 14c præstetiende 3 fdk rug

Af matr. no. 5n, 6e og 14c småredsel til præsten ¼ fdk. Byg

Af matr. no. 5r og 6i småredsel til præsten intet.

Denne handel er afsluttet på følgende vilkår:

1. Køberen overtager det solgte straks og har at betale samtlige skatter og afgifter deraf fra 1ste april d.a. at regne.
2. Parcellerne sælges med de samme rettigheder og herligheder, byrder og forpligtelser hvormed sælgerinden ejer dem.
3. Køberen er bekendt med og skal tåle og respektere efternævnte på den samlede ejendom tinglæste dokumenter:
 - a. Kontrakt angående afbenyttelse af vandet i Haller å, dat. 5. februar 1852, tinglæst 20. s.m.
 - b. Do angående afbenyttelse af vandløb, dateret 9de december 1832, tinglæst 9de juni 1854
 - c. Do med N.V.Hansen om afbenyttelse af vandløb, dateret 29. november 1860, læst 7.december s.a.
 - d. Deklaration angående anlæg og vedligeholdelse af Engholm kanal dateret 25. marts 186, tinglæst 22. maj s.a.
 - e. Overenskomst om afbenyttelse af Engholm og Kølvrå kanaler, dat. 3. feb. 1870, tinglæst den 1. april s.a.
 - f. Do angående Engholm vandingskanal dat. 20. juni 1872, tinglæst 5. juli s.a.samt efternævnte 2de utinglæste dokumenter
- g. Forening af 11. oktober 1850 mellem Peder Chr. Christensen af Hallerhus på den ene side og mændene: engmester Feddersen m.f. på den anden side angående afbenyttelsen af vandet i Haller å m.m.
- h. Overenskomst af 15. maj 1868 mellem Jacob Vistisen og engmester Feddersen op godtgørelse for gennemgravning af Engholm kanal.

Med hensyn til disse dokumenter, der vedrører engvandingsanlæg og kanaler samt vedligeholdelsen deraf, af vands afbenyttelse indtræder køberen i sælgerindens rettigheder og forpligtelser i forhold til den samlede ejendom efter det krav af de solgte parceller, der kan vandes, men sælgerinden påtager sig intet som helst ansvar i denne anledning. Endvidere er køberen gjort bekendt med og i det hele at det påhviler den samlede ejendom en lejekontrakt til J.C.Nielsen på en hedelod dateret 15. marts 1860 tinglæst 16. s.m. hvilken lejekontrakt i øvrigt ikke vedkommer de her solgte parceller.

4. Købesummen er accorderet til 2225 kroner, skriver to tusinde to hundrede fem og tyve ?? der berigtiges således:

Køberen betaler i 11. december termin d.a. til sælgerinden 1125 kr. ???

Og resten ??? betaler køberen i 11. december termin 1878 tillige med renter deraf 4 % p.a. fra 11. december d.a. Såvel kapitalen som renten skal betales aldeles skadesløst til prokurator Glud i Viborg, der herved befuldmægtiges til at modtage og kvittere derfor på hans kontor i Viborg.

Udebliver køberen 8 dage over forfaldstiden med de? ??? som ikke betales i 11. december termin d.a. da skal sælgerinden være berettiget til straks at hæve handelen og i fornøden fald ved fogeden uden søgsmål eller dom at lade køberen udsætte af besiddelser af det købte. Køberen er i så tilfælde pligtig til at give sælgerinden skadeserstatning efter uvillige mænds skøn og at holde hende skadesløs i enhver nævnlige henseende.

Til betryggelse for sælgerinden indestår jeg med underskrevne gårdejer Peder Chr. Pedersen af Hessellund i Haderup sogn som kaudionist og selvskyldner, for nærværende kontrakts prompte og skadesløse opfyldelse i enhver henseende fra køberen side.

6. Køberen betaler selv nærværende kontrakts stempling, samt i sin tid skødets tinglæsning derunder $\frac{1}{2}$ % afgift og promille. Sælgerinden betaler dokumenternes udfærdigelse.

7. Når køberen har betalt købesummen og opfyldt sine forpligtelser efter nærværende kontrakt, meddeler sælgerinden ham skøde på det solgte.

8. Såvel køber som kaudionist er underkastede den husleje retsforfølgning efter forordning af 25. januar 1828 og pligtig at betale skadesløse søgsmålsomkostninger.

At denne kontrakt således mellem os er indgået bekræftes med vore underskrifter vidnesfast.

p.t. Viborg den 13. april 1877

Thora Feddersen Jacob Vistisen Peder Christen Pedersen
som kaudionist og selvskyldner

Til vitterlighed Christen Balle G.E.Glud

For modtagelse af den 11. december termin d.a. forfaldne 1125 kr. ??? meddeles herved tilståelse.

Viborg den 1. december 1877 G.E.Glud

Modtaget 1122 kr. d. 23. december 1878 G.E.Glud.

SKØDE.

Da køberen Jacob Vistisen af Karup nu har berigtiget købesummen efter foranstående købekontrakt og idet han har opfyldt sine forpligtelser efter samme, så skøder og endeligen overdrager jeg ham de i kontrakten anmeldte parceller nemlig:

Matr. no. 5n	af hartkorn 0 tdr. 0 skp. 3 fdk. 1 ¼ alb.	gl. skat
Matr. no. 6e	af hartkorn 0 tdr. 0 skp. 0 fdk. 1½ alb.	5 kr. 76 øre
Matr. no. 14c	af hartkorn 0 tdr. 1 skp. 2 fdk. ½ alb	
Matr. no. 5r	af hartkorn 0 tdr. 0 skp. 0 fdk. 1 alb	
Matr. no. 6i	af hartkorn 0 tdr. 0. skp. 0 fdk. ¾ alb	0 kr. 32 øre

Af Karup by og sogn og skulle bemeldte parceller herefter tilhøre ham som hans lovlige ejendom med de samme rettigheder og herligheder, byrder og forpligtelser hvormed jer har været ejer deraf og i øvrigt på de i købekontrakten anførte vilkår.

Til bekræftelse med underskrift vidnesfast.

P.t. Dalsgaard d. 17 januar 1879

Thora Feddersen

Til vitterlighed H.Larsen C.Holm

Da indenrigsministeriet under 23. september 1876 har approberet udstykningen af ??? Feddersens gårds jorder matr. no. 5a, 6a, 13b og 14c af Karup by og sogn, således at derfra må afhændes

	Hartkorn	gammelskat
Matr. no. 5n blive at bebygge	0 tdr. 0 skp. 3 fdk. 1 ¼ alb.	
Matr. no. 6l inden 2 år eller at	0 tdr. 0 skp. 0 fdk. 1½ alb.	5 kr. 76 øre
Matr. no 14c forene med anden ejendom	0 tdr. 1 skp. 2 fdk. ½ alb.	

Matr. no. 5a	0 tdr. 0 skp. 0 fdk. 1 alb	
Matr. no. 6i	0 tdr. 0 skp. 0 fdk. ¾ alb.	0 kr. 32 øre

Præstetiende for 5n 2½ fdk. Rug og kongekorntiende 2½ fdk rug og 1 fdk. Byg.

Præstetiende for 5r ¼ fdk. Rug og kongekorntiende ¼ fdk. Rug.

Do for 6l ½ fdk. Rug og for 6i ¼ fdk. Rug.

Do for 14c 3 fdk. Rug hvorhos deri småredsel til præsten påhviler:

Dels no. 5n, 6n og 14c: ¼ fdk. Byg. Vides fra amtets side intet mod dette skødes tinglysning at erindre.

Viborg stiftamt den 25. januar 1879

Jens Christian Sørensen 1877 - 1878

Jens Christen Sørensen fra Karup mølle købte hovedparten af Engholm. Han sælger hovedparcellerne til Peder Nielsen. De øvrige parceller beholder han og lægger sammen med møllen. Se mere derom under ejendom 8, Karup mølle.

Med hensyn til personoplysninger om Jens Chr. Sørensen se ejendom 8.

KØBEKONTRAKT

Underskrevne Th. Feddersen, f. Finsen, enke efter afdøde engmester C. W. Feddersen af Karup, efter hvem jeg hensidder i uskiftet bo, som sælger og møllelejer Jens Chr. Sørensen af Karup som køber, har dags dato afsluttet og indgået sådan handel.

Jeg Th. Feddersen sælger herved til Jens Chr. Sørensen fra den mig tilhørende ejendom "Engholm" kaldet, Matr.no. 5a, 6a, 13b og 14b af Karup by og sogn af hartkorn 3 Tønder, 3 Fjerdingkar og 2 Album, gl.skat 55 kr 70 øre, efternævnte 3de parceller, der ved indenrigsministeriets udstykningsapprobation af 23. september 1876 er ansatte således:

Hovedparcel:	Hartkorn:	Gl.skat
Matr.no. 5a	0 Tdr. 6 Skp. 3 Fdk. 2¼ Alb.	
" 6a	0 " 3 " 3 " 1½ "	24 kr. 63 øre
" 14a	0 " 0 " 0 " ¼ "	
" 5m	0 " 1 " 3 " 1½ "	
" 6d	0 " 0 " 0 " 1½ "	6 " 66 "
" 14b	0 " 0 " 2 " 2¾ "	
" 5c	0 " 0 " 0 " 2¾ "	61 "

Med påhvilende tiendevederlag således:

Præstetiende:

af Matr.no 5a: 4 Skp. 3¾ Fdk. rug, af Matr.no 5m: 1 Skp. 1¼ Fdk. rug,

af Matr.no. 5c: ¾ Fdk. rug, af Matr.no. 6a: 3 Skp. ¾ Fdk. rug, af Matr.no. 6d: ½ Fdk. rug,

af Matr.no. 14a: Intet, af Matr.no. 14b: 1½ Fdk. rug.

Kongekorntiende:

af Matr.no. 5a: 4 Skp. 3¾ Fdk. rug og 2 Skp. byg, af 5m: 1 Skp. 1¼ Fdk. rug og 2 Fdk. byg,

af 5c: ¾ Fdk. rug og ¼ Fdk. byg.

Småredsel til præsten:

Af Matr.no. 5a, 6a og 14a: ¾ byg, af Matr.no. 5m, 6d og 14b: ¼ byg og af Matr.no. 5c: intet.

Denne handel blev afsluttet på følgende vilkår:

1. I købet medfølger samtlige på det solgte værende bygninger med disses mur og nagelfaste tilbehør, derunder 5 kakkellovne, 1 komfur og 1 grubekedel samt al i behold værende fourage, ildebrændsel og gødning. Endvidere medfølger 3 Skp. boghvede, 1½ Td. byg, 5 Td. kartofler og 6 Tdr. rug.

2. Tiltrædelsen sker den 14 ds. og står i ejendommen fra dato for køberens regning og risiko, dog forbeholder sælgerinden sig brugen af bygningen i 3 uger fra dato samt ret til i den tid at forbruge af ildebrændsel det fornødne til husholdning og af fouragen det fornødne til hendes kreatur-besætning. Køberen betaler samtlige skatter og afgifter af det solgte som forholde den 1. april d.a. og senere.

3. Parcellerne sælges med de samme rettigheder og herligheder, byrder og forpligtelser, hvormed sælgerinden ejer dem, og er køberen tilkendt med og skal tåle og respektere efternævnte på den samlede ejendom hvilende dokumenter.

a. Kontrakt af 5. febr. 1852 tinglæst 20 s.m., om afbenyttelsen af vandet i Haller å.

b. Do af 9. dec. 1839 læst 9. juni 1854 om afbenyttelse af et vandløb.

- c. Do af 29. nov. 1860 læst 7. dec. s.a. om do af do.
- d. Deklaration af 25. marts 1868 læst 22. maj s.a. om anlæg og vedligeholdelse af Engholm kanal.
- e. Overenskomst om afbenyttelse af Engholm og Kølvrå kanaler, dat. 3. februar 1870 tinglæst 1. april s.a.
- f. Do af 20. juni 1872 læst 5. juli s.a. om Engholms vandingskanal.

Samt efternævnte 2de utinglæste dokumenter:

- g. Forening af 11. oktober 1856 mellem Peder Chr. Christensen af Hallerhus på den ene side, og mændene: Engmester Feddersen m.fl. på den anden side, angående afbenyttelsen af vandet i Haller å.
- h. Overenskomst af 15. maj 1868 mellem Jacob Vistisen og Engmester Feddersen om godtgørelse for gennemgravning af Engholm kanal. Med hensynet til disse dokumenter, der vedrører engvandingsanlæg og kanaler, samt vedligeholdelsen deraf, og vands afbenyttelse m.m., da indtræder køberen i sælgerindens rettigheder og forpligtelser i forhold til den samlede ejendom eller parceller deraf, efter det areal af de her solgte parceller, der kan vandes, men sælgerinden påtager sig intet som helst ansvar i denne anledning.

Endvidere skal køberen respektere lejekontrakt til Jens Chr. Nielsen på en hedelod, dat. 15. læst 16. marts 1860, og indtræder han i sælgerindens rettigheder og forpligtelser efter denne kontrakt. Han skal respektere og indtræder i enhver henseende i sælgerindens retsforhold m.h.t. en ret som Peder Christensen G? og hustru have til deres livstid, dog ikke over 30 år at have et dem tilhørende hus stående på hovedparcellen og til afbenyttelsen af en lille haveplads til huset, samt 8 agre af de såkaldte Kranborgagre under parcellerne 5m, 6d og 14b for årlig afgift 3 kr.

4. Køberen indtræder i sælgerindens rettigheder efter 2de lejekontrakter af 20. juni 1863 tinglæste 30 oktober s.a. til tørveskær i en mose under Matr.no. 2. Køberen (der må mangle noget) og en mose under Matr.no. 3 Neder Uhre, imod at han holder sig disse kontrakter efterrettelig.

5. Køberen skal tilstede ejeren af Matr.no 5c af Karup at lade vandet over en sandbanke på hovedparcellen, til det nævnte Matr.no. 5c.

6. Købesummen er akkorderet til	9.000 kr.
der berigtiges således:	
a. Køberen betaler i 11. december termin d.a.	3.000 "
b. resten	6.000 "

skriver seks tusinde kroner, meddeles ham til samme tid sælgerinden lovformelig panteobligation med 1. prioritet idet solgte med påstående bygninger, besætning og inventarium, avl og afgrøde samt bygningers og løsøret i assurancesummerne. Denne obligation, der i øvrigt skal stiles som obligation for umyndiges midler skal lyde på årlig rente 4% og på at kapitalen, når pantet ikke forringes og skatter og renter ikke drages til restance af ? skal kunne fordres udbetalt forinden i 11. juni termin 1882

Hele købesummen forrentes med 4% p.a. fra 11. juni d.a. og bliver at berigtige tilligemed renten til prokurator Glud i Viborg, der herved bemyndiges til at modtage og kvittere derfor på hans kontor i Viborg.

7. Udebliver køberen over 8 dage over forfaldstid med de 3.000 kr. i 11. dec. Termin d.a. eller vægrer sig ved at meddele obligationen, eller undlader at betale de da forfaldne renter, da skal sælgerinden være berettiget til straks at hæve nærværende handel og uden søgsmål eller dom, om fornødent ved fogeden at lade køberen udsætte af besiddelsen af det købte, og køberen i så tilfælde pligtig til at betale sælgerinden en erstatning af 2.000 kroner, uden at have krav på erstatning for mulig forbedringer af ejendommen, ligesom han er pligtig til at betale sælgerinden den af sådant misligholdelse flydende omkostninger aldeles skadesløs.

8. Til betryggelse for sælgerinden indestår jeg medunderskrevne, gårdejer Niels Chr. Jensen af Bjerring herved som kautionist og selvskyldne for prompte og skadesløs opfyldelse af nærværende kontrakt i enhver henseende fra køberens side.

9. Når køberen har berigtiget købesummen i overensstemmelse med post 6 meddeler sælgerinden ham skøde på det solgte.

10. Køberen betaler selv nærværende kontrakts stempeling, samt i sin tid skødet's tinglæsning, derunder $\frac{1}{2}$ % afgift og promille, medens sælgerinden betaler dokumenternes oprettelse.

At denne kontrakt således er indgået bekræfter vi med vore underskrifter med bemærkning, at såvel køber som kautionist er underkastede den hurtige retsforfølgning efter forordning af 25. januar 1828 i tilfælde af søgsmål om købesummen, og pligtige da at betale skadesløse søgsmålsomkostninger.

p.t. Viborg den 13. april 1877 Jens Christian Sørensen

Til vitterlighed: Jacob Vistisen G. E. Glud Thora Feddersen Niels Christian Jensen

Dags dato har jeg af køberen modtaget rente af købesummen for $\frac{1}{2}$ år til 11. december med 180 kr. samt i afdrag på den til samme tid forfaldende kapitalsum af 1220 kroner, i alt 1400 kroner, hvorfor herved kvitteres. Viborg den 27. december 1874 G. E. Glud

Modtaget afdrag 280 kr. og 500 kr. den 6. april 1878. G. E. Glud

Modtaget afdrag 500 kr. den 20/4 1878. G. E. Glud

Modtaget afdrag 500 kr. den 22/6 1878. G. E. Glud

SKØDE

Da køberen Jens Christian Sørensen af Karup nu har berigtiget købesummen efter foranstående købekontrakt, og i det hele opfyldt sine forpligtelser efter samme, så skøder og endelig overdrager jeg ham herved de i kontrakten ommeldte parceller, nemlig:

Matr.no.	5a	0	Tdr.	6	Skp.	3	Fdk.	2¼	Alb.	
“	6a	0	”	3	”	3	”	1½	”	24 kr. 63 øre
”	14a	0	”	0	”	0	”	¼	”	
”	5m	0	”	1	”	3	”	1½	”	
”	6d	0	”	0	”	0	”	1½	”	6 ” 66 ”
”	14b	0	”	0	”	2	”	2¾	”	
”	5c	0	”	0	”	0	”	2¾	”	61 ”

af Karup by og sogn med bygninger osv som i kontrakten nævnt, og skulle bemeldte parceller herefter tilhøre ham som hans lovlige ejendom, med de samme rettigheder og herligheder, byrder og forpligtelser, hvormed jeg har været ejer deraf og i øvrigt på de i købekontrakten anførte vilkår.

Til bekræftelse med underskrift vidnesfast p.t. Dalsgaard den 14. januar 1879. Thora Feddersen
Til vitterlighed: H. Larsen C. Holm

Da indenrigsministeriet under 23. september 1876 har approberet udstykningen af enkefru Feddersens gårds jorder, Matr.no. 5a, 6a, 13b og 14 af Karup by og sogn således at derfra må afhændes:

Matr.no.		Hartkorn:				Glsskat:	
5a		0 tdr.	6 skp.	3 fdk.	2¼ alb.		
”	6a Hovedparcel	0 ”	3 ”	3 ”	1½ ”	24 kr.	63 øre
”	14a	0 “	0 “	0 “	¼ “		
“	5m Bliver at bebygge inden	0 “	1 “	3 “	1½ “		
”	6d 2 år eller at forene med	0 ”	0 ”	0 ”	1½ ”	6 ”	66 ”
“	14b anden ejendom	0 ”	0 ”	2 ”	2¾ ”		
”	5c	0 ”	0 ”	0 ”	2¾ ”	0 ”	61 ”

Præstetienden for 5a: 4 skp. 3¾ fdk. rug og kongekorntienden: 4 skp. 3¾ fdk. rug og 2 skp. byg.

Præstetienden for 5m: 1 skp 1¼ fdk. rug og kongekorntienden: 1 skp. 1¼ fdk. rug og 2 skp. byg.

Præstetienden for 5c: ¾ fdk. rug og kongekorntienden: ¾ fdk. rug og ¼ fdk. byg.

Præstetienden for 6a: 3 skp. ¾ fdk. rug og for 6d: ½ fdk. rug.

Præstetienden for 14b: 1½ fdk. rug, hvorhos der i småredsel til præsten påhviler:

Matr.no. 5a, 6a og 14a: ¾ fdk. Byg, og 5m, 6d og 14b: ¼ fdk. byg,

Vides fra amtets side intet imod dette skødes tinglæsning at erindre.

Viborg stiftamt den 15. januar 1879. E. O. Res?

Læst den 28. februar 1879. Anm: Foruden indbemeldte hæftelser, hviler der endvidere på den afhændede ejendom en lejekontrakt til Søren Mikkelsen tinglæst 9. april 1847 og en den 29. marts 1869 tinglæst overenskomst mellem 2de interessentskaber mellem Engholm og Kølvrå kanaler.

Kilde: Lysgård m.fl. herreders skøde- og panteprotokol: (B47-SP40 fol. 622)

Peder Nielsen 1878 - 1896

Peder Nielsen blev født den 21. juni 1842 og var søn af Niels Christian Nielsen og hustru Ane Cathrine Christensen, gårdfolk i Røgen, Sunds herred. Han tilsluttede sig kvækerne, en kristen bevægelse der opstod i England omkring 1650.

I begyndelsen af 1869 var Mette Pedersen fra Hvilsager i Røgen og traf her Peder Nielsen. Det fik følger, og i november var Mette Pedersen rejst hjem til forældrene og fødte datteren Ane Petrine. Inden barnet blev døbt, blev forældrene gift i Hvilsager kirke den 29. oktober 1869, Peder var 27 år og Mette 25 år. Hun blev født den 13. marts 1844 og var datter af gårdfæster Peder Grosen og hustru Ane Nielsdatter i Termestrup, Hvilsager sogn, Randers amt.

I 1872 fik de deres næste barn, og da var Peder Nielsen husmand i Vistorp, Haderup sogn.

I 1878 køber han Engholm. Ejendommen er nu blevet væsentlig mindre, den er nede på knap 1½ tdr hartkorn eller små 200 tdr. land. Han driver den i 18 år. I løbet af den tid har han købt 3 små parceller til ejendommen. I 1896 solgte han den til sønnen Niels Peder Nielsen.

I folketællingen 1890 blev nævnt, at Peder Nielsen var kvæker; men hans hustru og børn tilsluttede sig den lutherske kirke.

I 1890 fik han sognerådets anbefaling til at overtage kroret og gæstgiveri fra Karup mølle. Dette er ret ejendommeligt, da han som kvæker ikke rørte spiritus. Hvor meget han fik ud af kroholdet er ikke til at vide, men det nævnes ikke ved salget af ejendommen i 1896.

Da Peder Nielsen solgte ejendommen i Karup, flyttede han sammen med hustruen og datteren Ane Petrine til Høgild, hvor han købte ejendommen "Katmose", Matr.nr. 1e. Her boede de, indtil de mellem 1920 og 1925 flyttede tilbage til Karup og bosatte sig i selve byen.

Peder Nielsen døde den 10. marts 1932 og Mette Nielsen den 10. december 1927. Datteren Ane Petrine blev hos dem til deres død.

Børn af Peder Nielsen og Mette Pedersen:

1. Ane Petrine Nielsen, født 21. november 1869 i Hvilsager. Død 26. august 1959 i Karup.
2. Niels Peter Nielsen, født 27. februar 1872 i Haderup. Overtog ejendommen efter forældrene.
3. Ane Katrine Nielsen, født 23. maj 1876 i Haderup.
4. Helene Nielsen, født 22. juni 1879 i Karup.

Ad 1. Ane Petrine Nielsen, født 1869: Hun blev boende hele livet hos forældrene og passede dem i deres alderdom.

Ad 3. Ane Katrine Nielsen, født 1876: Hun blev udskrevet af Karup skole i 1890 og konfirmeret samme år. Gift i Karup kirke 17/8 1897. Ungkarl, boelsmand Peder Kristian Kristensen af Høgild, Resen sogn, Fjends herred, født den 6/8 1871, konfirmeret 18/4 1886 og var søn af gårdmand Kristen Jensen og hustru Kathrine Kristensdatter i Høgild, 26 år og ungpige Ane Kathrine Nielsen af Karup by. (Præsten har fejlagtigt skrevet, at de begge blev født og konfirmeret på samme dag).

Ved folketællingen 1920 tjente deres søn Christian Christensen hos hendes forældre i Høgild.

Folketælling 1880. Karup. En gård Engholm.

Peder Nielsen	37 år gift	født i Sunds sogn, Ringkøbing amt	Husfader, gårdejer
Mette Pedersen	35 år gift	født i Hvilsager, Randers amt	Hans hustru
Ane Petrine Nielsen	10 år	født i Hvilsager, Randers amt	Barn
Niels Peder Nielsen	7 år	født i Haderup, Ringkøbing amt	Barn
Ane Kathrine Nielsen	3 år	født i Haderup, Ringkøbing amt	Barn
Helene Nielsen	under 1 år	født i Haderup (Blev døbt i Karup)	Barn
Miccel Nielsen	33 år ugift	født i Haderup, Ringkøbing amt	Murer
Anders ?	14 år	født i Haderup, Ringkøbing amt	Tjenestedreng

Folketælling 1890. Karup. En gård Engholm.

Peder Nielsen	47 år gift	født i Sunds sogn.	Kvæker Husfader, avlsbruger, købmand
Mette Pedersen	45 år gift	født i Hvilsager.	Lutheraner. Husmoder.
Ane Petrine Nielsen	20 år ugift	født i Hvilsager.	Lutheraner. Barn.
Niels Peder Nielsen	15 år	født i Haderup.	Lutheraner. Barn.
Ane Kathrine Nielsen	13 år	født i Haderup.	Lutheraner. Barn.
Helene Nielsen	11 år	født i Karup.	Lutheraner. Barn.

Folketælling 1901. Høgild i Resen sogn. En gård Katmose.

Peder Nielsen		født 21/6 1842 i Sunds sogn.	Husfader.
Mette Pedersen		født 13/6 1844 ? i Jylland.	Husmoder.
Ane Kathrine (Petrine) Nielsen		født 21/11 1869 ? i Jylland.	Barn.
Kristen Kristensen		født 14/5 1896 i Resen.	Plejebarn. (Barnebarn)

Peder og Mette Nielsen tog bopæl i sognet i 1897. Kom fra Karup.

Folketælling 1920. Høgild, Resen sogn.

Peder Nielsen	gift	født 21/6 1842 i Sunds	Husfader, landmand.
Mette Nielsen	gift	født 13/6 1844 i Hvilsager	Husmoder.
Ane Nielsen	ugift	født 21/11 1869 ”	Datter.
Kristian Kristensen	ugift	født 14/5 1897 i Resen	Slægting (barnebarn)

Oplysning vedr. Peder Nielsen.

Chr. Jacobsen: Sogneråd m.m. Alheden 1887-1921:

17/7 1890. Der anbefales, at overdragende fra Johannes Simonsen og Peder Nielsen i Karup om, at gæstgiveriet og kroret flyttes fra Karup mølle til Peder Nielsen og drives af sidstnævnte for fremtiden.

KØBEKONTRAKT

Post 1. Mølleeejer Jens Chr. Sørensen af Karup sælger og afhænder herved til Peder Nielsen af Vattrup i Haderup sogn hovedparcellen af den ham Jens Chr. Sørensen efter købekontrakt med enkefru Feddersen af 13. april 1877 tilhørende ejendom "Engholm" kaldet i Karup by og sogn, hvilken hovedparcel står anført for:

	Hartkorn:				Glsskat:
Matr.no. 5a	0 tdr.	6 skp.	3 fdk	2¼ alb	
" 6a	0 "	3 "	3 "	1½ "	24 kr. 63 ør
" 14a	0 "	0 "	0 "	¼ "	

Med underliggende jorder med afgrøde, påstående bygninger og disses mur- og som faste tilbehør, levningerne af de ved en gården overgået ildsvåde nedbrændte bygninger, nemlig stuehuset og et baghus. Endvidere følger den ved ejendommen værende gødning, strå og fourage, 5½ td rug, 4 kakkelovne, et komfur og en jerngrubekedel samt endelig retten til at hæve og modtage assurancesummen for de ved det nævnte ildsvåde nedbrændte bygninger.

Post 2. Køberen har overtaget ejendommen og det ham i øvrigt solgte den 1. april d.a. og står det solgte fra den tid for hans regning og risiko i enhver henseende selvfølgelig imod at han i ildebrandstilfælde hæver assurancesummen. Køberen betaler og udreder alle skatter og afgifter fra 1. april d.a. og senere. Den kongl. skat m.m. på hvilken restanceliste udfærdiges 1. juli d.a. udredes af køberen. Af det fornævnte kvantum rug er dog endnu kun leveret 2½ tdr. Resten 3 tdr leveres på anfordring.

Post 3. Købesummen er akkorderet til 7.000 kr. berigtiges således:

200 kr. betales i dag og gælder sælgerens underskrift herpå tillige som kvittering for dette beløb.

500 kr. betales kontant og uden renter i førstkommende 11. termin.

6.000 kr. afgøres derved, at køberen overtager til indfrielse og til forrentning fra 11. juni termin d.a. den sum 6.000 kr., som sælgeren skylder enkefru Feddersen ifølge den Foran nævnte købekontrakt og som han er indgået på at lade forblive indestående i hele den sælgeren af hende solgte ejendom mod udstedelsen af fornøden obligation. Køberen er pligtig til senest i 11. december termin d.a. at afgøre denne gæld med fru Feddersen enten ved kontant betaling af hele beløbet eller ved betaling af en del deraf og udstedelse af obligation på egen bekostning, således som han derom kan forenes med fru Feddersen.

Post 4. Så snart købesummen er afgjort overensstemmende med foranstående post meddeler sælgeren til køberen skøde på den solgte ejendom fri for forhæftelser af gæld eller aftægt. Han skal tåle og respektere efternævnte på den samlede ejendom hvilende dokumenter:

a. Kontrakt af endv. se købekontrakt L.No 49/79 post 3 fra a-f incl. og lejekontrakt af 15. marts 1860, tinglæst 16. s.m. med Jens Chr. Nielsen angående en hedelod. Med hensyn til denne lejekontrakt indtræder køberen, så vel i sælgerens rettigheder som forpligtelser.

h. Forening af 11. oktober 1856, utinglæst, mellem Peder Chr. Christensen af Hallerhus på den ene side og engmester Feddersen m.fl. på den anden side angående afbenyttelsen af vandet i Hallerå.

i. Overenskomst af 15. maj 1868 mellem Jacob Vistisen og engmester Feddersen om godtgørelse for gennemgravning af Engholm kanal.

Angående disse dokumenter, der vedrøre engvandingsanlæg og kanaler samt vedligeholdelsen deraf og vandafbenyttelse m.m., da indtræder køberen i sælgerens rettigheder og forpligtelser efter det areal af den her solgte parcel der kan vandes, men uden ansvar for sælgeren.

Køberen indtræder endvidere i og skal respektere sælgerens retsforhold med hensyn til en ret, som Peder Christensen Gård og hustru har til deres livstid dog ikke over 30 år, at have et dem tilhørende hus stående på hovedparcellen og til afbenyttelsen af en lille haveplads ved huset, samt 8 agre af de såkaldte Kranborgagre.

Post 5. Køberen udtræder i sælgerens rettigheder efter 2de lejekontrakter af 20. juni 1863, tinglæst 30. oktober s.a. til tørveskær i en mose under Matr.no. 2 i Kølvrå og en mose under Matr.no. 3 i Neder Uhre, imod at han holder sig disse kontrakter efterrettelig. Sælgeren meddeler køberen transport på kontrakterne ved skødets udstedelse.

Post 6. Køberen skal tilstede ejeren af Matr.no. 5c af Karup at lede vandet over en sandbrink på den solgte ejendom, til nævnte Matr.no. 5c. Sælgeren og efterkommende ejere skulle have fri og uhindret ret til færdsel med kreaturer, heste, vogne og folk over en hedebrink, nemlig den hedelod, som på kortet er betegnet med Ltr.n og er boniteret til 1/16 og som i en smal strimmel skyder sig mod nord ind mellem sælgerens ejendom Matr.no. 14d og mod nord stødende til skellet af Matr.no 5a og vejen herimellem og Matr.no. 9a.

Om disse 2de rettigheder vil det fornøden være at bemærke i det i sin tid udstedende skøde, ved hvilket de sikres henholdsvis ejeren af Matr.no. 5c og sælgeren.

Med hensyn til, at et stykke jord, der skyder sig ind i den Matr.no 5c underlagte grund og på kortet er betegnet fælles grusgrav erkender sælgeren, at dette jordstykke udelukkende tilhører køberen, og at hverken han eller efterkommende ejer er berettigede til at gøre mindste fordring derpå eller brugen deraf.

Post 7. Køberen betales omkostningerne ved stempelpapirer til nærværende kontrakt og skødets tinglæsning, der imod betaler sælgeren omkostningerne ved kontraktens oprettelse og skødets udstedelse.

Post 8. Med hensyn til brugen af det stemplede papir bemærkes at vi ansatte værdien for den faste Ejendom til	6.000 kr.
og værdien af det medfulgte løsøre til	<u>1.000 kr.</u>
	7.000 kr.

Vederlaget for overdragelsen af lejeklitten ifølge de i post 5 nævnte 2de lejekontrakter er indbefattet under købesummen for den faste ejendom.

I søgsmålstilfælde gælder den hurtige retsforfølgning efter forordning af 25. januar 1828.

Udstedt i Viborg den 6. april 1878.

Som Køber: Peter Nielsen

Som sælger: J. C. Sørensen

Til vitterlighed: G. E. Glud C. Glud

Kilde: Lysgård og Hids samt en del af Houlbjerg herreders skøde- og panteprotokol:
(B47-SP40 fol. 625)

SKØDE

Da køberen Peder Nielsen nu har berigtiget købesummen efter foranstående købekontrakt, og i det hele opfyldt sine forpligtelser efter samme, så skøder og endeligen overdrager jeg ham herved den i købekontrakten ommeldte ejendom nemlig:

	Hartkorn:				Glsskat:
Matr.no. 5a	0 tdr.	6 skp.	3 fdk	2¼ alb	
” 6a	0 ”	3 ”	3 ”	1½ ”	24 kr. 63 ør
” 14a	0 ”	0 ”	0 ”	¼ ”	

af Karup by og sogn med bygninger o.s.v., som i kontrakten nævnt, og skal bemeldte ejendom, med tilhørende og tilliggende samt medfølgende, herefter tilhøre bemeldte Peder Nielsen som hans lovlige uigenkaldelige ejendom med de samme rettigheder og herligheder, byrder og forpligtelser hvormed jeg har været ejer deraf og i øvrigt på vilkår som i købekontrakten nævnt.

Det bemærkes at det solgte ifølge indenrigsministeriets udstykningsapprobationer af 23. oktober 1876, er som hovedparcel ansat med de ovenfor anførte Matr.no. og det anførte hartkorn.

Til bekræftelse med underskrift vidnesfast.

Fiborg den 14. januar 1879 J.C.Sørensen

Til vitterlighed: Gert Andersen G.E.Glud

Læst den 28. februar 1879. Anmærkning på L.No. 250. Herholdt

Kilde: Lysgård og Hids samt en del af Houlbjerg herreders skøde- og panteprotokol:
(B47-SP40 fol. 625)

Niels Peder Nielsen 1896 - 1899

Niels Peder Nielsen overtog ejendommen efter faderen i 1896, men allerede i 1899 solgte han den til Lars Larsen Balle.

Med hensyn til personoplysningerne, så er de opført under ejendom 7.

SKØDE

Undertegnede Peder Nielsen af Karup tilstår herved at have solgt, ligesom jeg herved skøder og aldeles afhænder til min søn Niels Peter Nielsen den mig ifølge skøde, tinglæst den 28. februar 1878, tilhørende ejendom i Karup, nemlig:

Matr.nr.	5a	af hartkorn	6 skp	1 fdk	2¼ alb				
”	6a	”	0 ”	3 ”	1¾ ”	Gammelskat	18 kr	23 øre	
”	14a	”	0 ”	0 ”	¼ ”				
”	5ae	”	0 ”	0 ”	½ ”	”		10 ”	
”	6n	”	0 ”	0 ”	1¾ ”	”		36 ”	
”	6o	”	0 ”	0 ”	¾ ”	”		14 ”	

Under overdragelsen er indbefattet den mig ifølge kontrakt, tinglæst i Fjends Nørlyng herreders ret den 29. maj 1888, tilkommende lejret til et tørveskifte: Matr.nr. 11 af Høgild. Ligeledes er under overdragelsen indbefattet de på ejendommen værende bygninger med mur- og nagelfaste genstande, alt hvad der på ejendommen findes af avl, afgrøde og gødning, tilstedeværende besætning med undtagelse af 2 stude, 2 køer og 4 får og samtlige avlsredskaber med undtagelse af 1 vogn og 1 plov. Overdragelsen er i øvrigt sket på vilkår:

1. Køberen skal betale tienderne af ejendommen for indeværende år og fremtidig, amtstueskat-terne for indeværende halvår og fremtidig og kommuneskat-terne fra 1. januar 1897.
2. Han er bekendt med og skal respektere, at der på ejendommen hviler 3 kontrakter med afbenyttelse af vandløb, deklaration om anlæg og vedligeholdelse af Engholm kanal samt 3 overenskomster angående afbenyttelse af Engholm og Kølvrå engvandingskanaler.
3. Han har forpligtelse til at overtage og tilsvare samt fra 11. december termin d.a. forrente den på ejendommen hvilende gæld af 3.000 kr. til kreditforeningen af jyske landejendomsbesiddere, hvorved bemærkes, at hvad der på denne gæld er afdraget og reservefondsindskuddet kommer køberen til gode.

Købesummen har været akkorderet til 4.200 kr. skriver fire tusinde to hundrede kroner, hvoraf 1.200 kr. for medfulgt løsøre, og da denne købesum er fuldt ud berigtiget, dels ved køberens forpligtelse til overtagelse af den fornævnte kreditforeningsgæld, dels på anden måde, så fraskriver jeg mig herved enhver lod og del i den solgte foran betegnede ejendom, men denne skal herefter tilhøre køberen som hans fuldkomne ejendom med de samme herligheder og rettigheder, byrder og forpligtelser, hvormed jeg hidtil har været ejer deraf, fri for enhvers beføjede tiltale.

For gebyrberegningens skyld bemærkes, at den overdragne ejendom med dermed fulgt løsøre har en værdi af 5.000 kr.

F.t. Kjellerup den 27. november 1896. Peter Nielsen

Til vitterlighed: Jens Chr. Jensen L. P. Petersen

Læst på Lysgård og Hids samt en del af Houlbjerg herreders ting den 4. december 1896 og indført i skøde- og pantebogen. L. P. Petersen konst.

Kilde: Lysgård m.fl. herreders skøde- og panteprotokol: (B47-SP54 fol. 220)

Lars Larsen Balle 1899 - 1900

Lars Balle blev født den 7. april 1855 og var søn af Lars Christensen Balle og hustru Ane Cathrine Christensdatter i ejendom 9.

Gift den 29. april 1885 i Hillerslev, Svendborg amt: Ungkarl husmand Lars Balle af Aarslev, 30 år og pige Maren Pedersen af Sallinge, Hillerslev sogn, 28 år.

Ved folketællingen 1890 var Lars Balle husejer i Aarslev, Svendborg amt.

I 1899 vendte han hjem til fødebyen og købte Engholm. Han havde den dog kun et år, så solgte han den igen, men inden havde han solgt 2 parceller til smed Simon Pedersen på 28 tdr. land til ny ejendom³².

Da Lars Larsen Balle solgte ejendommen flyttede han med familien tilbage til Aarslev med undtagelse af datteren Ane Marie Kathrine, der var i Karup ved sin konfirmation den 22. april 1900.

Børn af Lars Larsen Balle og Maren Pedersen:

1. Ane Marie Kathrine Larsen, født 16. februar 1886 i Aarslev, Svendborg amt.
2. Amalie Kirstine Larsen, født 3. maj 1899 i Karup.

Folketælling 1890. Aarslev. Et hus.

Lars Larsen Balle	34 år gift	født i Karup, Viborg amt	husfader, husejer
Maren Pedersen	34 år gift	født i Hillerslev, Svendborg amt	husmoder
Anne Marie Kathrine Larsen Balle	3 år	født i Aarslev, Svendborg amt	

KØBEKONTRAKT

1. Undertegnede Niels Peder Nielsen i Karup sælger herved til ligeledes undertegnede Lars Larsen Balle den mig ifølge skøde tinglæst 4. december 1896 tilhørende ejendom i Karup sogn betegnet og skyldsats således:

Matr.nr.	5a	Karup af hartkorn	6 skp 1 fdk 2¼ alb		
"	6a	smst	"	0 " 3 " 1¼ "	gl.skat 18 kr. 23 øre
"	14a	"	"	0 " 0 " ¼ "	
"	5ae	"	"	0 " 0 " ½ "	10 "
"	6n	"	"	0 " 0 " 1¼ "	36 "
"	6o	"	"	0 " 0 " ¾ "	14 "

Under overdragelsen er indbefattet den mig ifølge mit skøde tilkommende lejeret til et tørveskifte i Matr.nr. 11 af Høgild, stiftet ved lejekontrakt, tinglæst i Fjends-Nørlyng herreders ret den 29. maj 1888. Ligeså er under overdragelsen indbefattet de på ejendommen beliggende bygninger med hvad der i disse er af mur, søm og nagelfaste genstande, alene undtagen dagligstuekakkellovnen, hvorhos der medfølger al hvad der på ejendommen er af afgrøde, korn, gødning og ildebrændsel, samtlige avlsredskaber og hvad der er af besætning alene med undtagelse af 1 ko og 1 får. Endelig medfølger 2 kar, 1 øltønde og 2 borde.

2. Den solgte ejendom med hvad dermed følger overtages og tiltrædes af køberen den 1. maj d.a. men det solgte står fra nu af for køberens regning og risiko i alle henseender, således at han i ildebrandstilfælde indtræder i retten til at hæve bygningernes assurancesum til anordningsmæssig anvendelse. De solgte kreaturer skal sælgeren passe forsvarligt indtil afleveringen.

3. Af ejendommen skal køberen svare amtstueskatterne for underværende halvår og fremtidig de kommunale afgifter fra 1. juli d.a. og tienderne som herefter forfalde.

4. Køberen er bekendt med og skal respektere, at der på ejendommen hviler kontrakter om afbenyttelse af vandløb, deklaration om anlæg og vedligeholdelse af Engholm kanal og overenskomster om afbenyttelse af Engholm og Kølvrå engvandingskanaler.

5. Købesummen udgør 5.825 kr., skriver fem tusind otte hundrede fem og tyve kroner, hvoraf 2.025 kr. for medfulgte løse dele. Denne købesum afgøres således:

- 100 kr. er betalt.
- Resten skal betales i 11. juni termin d.a.

6. Skulle restkøbesummen ikke prompte blive erlagt kan den selvfølgelig inddrives ved søgsmål, men sælgeren kan også betragte handelen for forbrudt af køberen, der derfor bliver pligtig straks at fravige det købte, der straks kan tiltrædes igen af sælgeren, der derhos har krav på skadesløsholdelse hos køberen i anledning af kontraktbruddet.

7. Samtidig med restkøbesummens betaling skal der meddeles køberen skøde, der skal kunne tinglæses fri for retsanmærkning.

8. Omkostningerne ved denne kontrakt og ved skødet med tinglæsning bæres af parterne hver med halvdelen.

9. Søgsmålstilfælde vedtages hurtig retsforfølgning efter for. 25. januar 1828.

p.t. Kjellerup den 27. april 1899. N. P. Nielsen Lars Larsen Balle
Til vitterlighed: Niels Balle L. P. Petersen

SKØDE

Køberen har nu berigtiget købesummen på kontraktmæssig måde, og han, der for længst har overtaget det købte og i øvrigt opfyldt kontrakten, har derfor erhvervet ret til at erholde ejendommen tilskødet. Jeg fraskriver mig derfor herved enhver lod og del i den solgte i købekontraktens post 1 betegnede ejendom Matr.nr. 5a, 6a, 14a, 5ae, 6n og 6o i Karup af hartkorn som anført, og hvoraf Matr.nr. 6o er den indhegnede have, og denne ejendom tilskødes derfor herved køberen, hvem den med tilbehør skal tilhøre som hans fuldkomne ejendom med de samme herligheder og rettigheder, byrder og pligter, hvorved jeg selv har været ejer deraf fri for enhvers beføjede tiltale og fri for andre heftelser end i kontraktens post 4 nævnt.

p.t. Kjellerup, den 20. juni 1899. N. P. Nielsen

Til vitterlighed: D. Petersen L. P. Petersen

Læst på Lysgård og Hids samt en del af Houlbjerg herreders ting den 23. juni 1899 og indført i skøde og pantebogen. Christopher Krabbe

Kilde: Lysgård og Hids samt en del af Houlbjerg herreders skøde- og panteprotokol:
(B47-SP55 fol. 498)

KØBEKONTRAKT.

1. Undertegnede Lars Larsen Balle af Karup sælger til ligeledes undertegnede smed Simon Pedersen i Karup et areal af 28 tdr. land af min ejendom matr. Nr. 5a og 6a Karup, hvilket solgte areal udgør den midterste del af marken og er nærmere vidnesfast påvist og aftalt og afmærket i terrænet.
2. På den del som udgår fra matr. Nr. 5a skal der langs det vestre skel deraf udlægges en 12 alen bred vej, som skal forbinde de 2 dele af matr. Nr. 5a, som sælgeren beholder tilbage, og som derfor skal henligge til fri brug og benyttelse for sælgeren.
3. Udstykningen skal iværksættes snarrest muligt.
4. Køberen er bekendt med, at matr. Nr. 5a og 6a er behæftet med forskellige om vandanlæg og vands afbenyttelse indgåede kontrakter, som derfor ville behæfte den solgte jord, som de dog ikke vedkommer.
5. Købesummen udgør 425 kroner, skriver fire hundrede og fem og tyve kroner, som berigtiges derved, at køberen samtidig med at han modtager skødet, hvilket skal ske så snart udstykningen er i orden og senest 1. november 4 d.a. for købesummen udsteder obligation til sælgeren, rentebærende med 4 % p.a. at erlægge i de sædvanlige terminer, 11. juni og 11. december, og gående ud på at beløbet, såfremt renterne prompte betales og pantet holdes forsvarligt vedlige, ikke skal kunne forlanges udbetalt tidligere end 11. juni termin 1909. Ved obligationen skal gives 1. prioritets panteret i den solgte jord med bygninger og tilbehør.
6. Skulle Køberen undlade at udstede obligation i overensstemmelse med forrige post, når skøde præsenteres ham, har han om fordres, derved brudt kontrakten og bliver pligtig straks at fravige ejendommen og at give sælgeren en erstatning af 50 kroner for kontraktbruddet.
7. Af den solgte jord skal køberen svare de skatter og tiender, som fremtidig opkræves i forhold til det hartkorn, der bliver pålignet den.
8. Omkostningerne ved udstykning ved denne kontrakt og ved skødet bæres af parterne hver med halvdelen. Ligeså bestemmes med hensyn til obligationen.
9. I søgsmålstilfælde vedtages hurtig retsforfølgning efter frd. 25. januar 1828.

f.t. Kjellerup den 3. juni 1899. Lars Larsen Balle Simon Pedersen

SKØDE.

Den ved foranstående kontrakt solgte parcel er ved landbrugsministeriets udstykningsapprobation af 7. oktober 1899 betegnet med matr. nr. 5ah og 6r af Karup, skyldsæt for hartkorn henholdsvis 1 skp. Og 2 $\frac{3}{4}$ alb. Fælles glskat. 3 kr. Ved samme approbation pålignet matr. Nr. 5ah i vederlag for præstetiende 2 $\frac{3}{4}$ fdk. rug og for kongetiende 2 $\frac{3}{4}$ fdk. rug og 1 $\frac{1}{4}$ fdk. byg og matr. Nr. 6r i vederlag for præstetiende $\frac{3}{4}$ fdk. rug. Købesummen er nu berigtiget på kontraktmæssig måde og kontrakten i det hele opfyldt. Jeg er således fyldestgjort for overdragelsen og jeg fraskriver mig derfor herved enhver lod og del i den solgte, foran betegnede parcel der derimod fra nu af skal være køberens ejendom og tilhøre ham med de samme herligheder og rettigheder, byrder og pligter, hvormed jeg selv har været ejer deraf, fri for enhver beføjede tiltale, alene med respekt for de i kontraktens post 4 nævnte hæftelser, samt derhos med respekt for den i kontraktens post 2 ommeldte vej, der alene behæfter matr. nr. 5ah alene til fordel for matr. nr. 5a.

Til bekræftelse med underskrift p.t. Kjellerup den 2. november 1899. Lars Larsen Balle

Til vitterlighed H. Simonsen L.P. Petersen.

Attesteres til tinglæsning jfr. landbrugsministeriets skrivelse af 7. f.m. hvorefter matr. Nr. 5ah og 6r af Karup by og sogn er skyldsæt for hartkorn henholdsvis 1 skp. og 2 $\frac{3}{4}$ alb. glskat. under et 3 kr.

Viborg stiftamt den 4. november 1899. Andr. Skrike

Læst på Lysgaard og Hids samt en del af Houlbjerg herreders ting den 10. november 1899 og indført i skøde- og pantebogen.

Anton Martin Nielsen 1900 - 1942

Anton Martin Nielsen blev født den 22. september 1876 og var søn af gårdejer Niels Nielsen og hustru Kirstine Jensine Henriksen i Finderup.

Han købte ejendommen i 1900 af Lars Larsen Balle. Ejendommen forblev uændret i hans tid med undtagelse af at han solgte en enkelt parcel til Edle Jensen til ejendom 25.

Ved folketællingen i januar 1901 boede Anton Martin Nielsen alene på Engholm. Et par måneder senere, den 20. marts blev han gift i Karup kirke med pigen Ane Kathrine Balle, der var født den 26. juli 1881 og var datter af Niels Christian (Christensen) Balle og hustru Andrenea Ane-Margrethe Nielsen af Karup, ejendom 1. Forloverne var gårdejer Niels Kristian Balle og uddeler Jens Kristian Nielsen, begge af Karup.

Ifølge oplysninger vedr. Kongenshus mindepark opdyrkede og merglede Anton Nielsen 40 td. land hede, plantede læhegn igennem og omkring markerne, så de lå skærmet for vinden og gav gode afgrøder. Han opførte nye bygninger til arealet, hvorefter han overlod ejendommen til en datter og svigersøn, som her fik en god ejendom, hvor der forhen kun var bar lynghede.

Ifølge deres gravsten på Karup kirkegård døde Anton Nielsen den 12. juni 1942 og Katrine Nielsen den 17. september 1947.

Ane Kathrine Balle og Anton Martin Nielsens børn:

- a. Niels Kristian Nielsen – tvilling – født 9. okt. 1901, døbt 9. oktober i hjemmet af lærer Just Justesen. Fremstillet i Karup kirke 1. november.
- b. Marius Kristian Martin Nielsen – tvilling – født 9. oktober 1901, døbt 9. oktober i hjemmet af lærer Just Justesen. Fremstillet i Karup kirke 1. november. Viet 1. december 1929 i Frederiks kirke ungarl og vognmand i Karup Marius Kristian Martin Nielsen til pige Elna Poulsen, født 12. maj 1907 i Frederiks. Elna Poulsen døde 18. februar 1939 i Karup og blev begravet 24. februar på Karup kirkegård.
- c. Emma Kirstine Nielsen, født 23. januar 1903, døbt 15. februar i Karup kirke. Viet 21. april 1923 i Karup kirke til købmand Kristian Friborg, Egelund, født 8. august 1899 i Sjørsløv sogn.
- d. Sigrid Nielsen – tvilling - født 9. august 1904, døbt 28. august i Karup kirke. Viet 7. juli 1931 i Karup kirke til ungarl, husmand Niels Mikael Pedersen, født 26. juli 1906 i Hessellund.
- e. Edel Nielsen – tvilling – født 9. august 1904, døbt 15. februar i Karup kirke.
- f. Ejnar Nielsen, født 12. marts 1906, døbt 25. marts i Karup kirke. Død 23. december 1931 i Karup, 25 år gammel. Ugift avlsmedhjælper i Karup.
- g. Gudrun Kristine Nielsen, født 3. juni 1909, døbt 20. juni i Karup kirke.
- h. Anna Hedvig Nielsen, født 27. maj 1911, døbt 11. juni i Karup kirke. Viet 5. februar 1939 i Karup kirke som syerske til ugift handelsmand i Karup Ejnar Marinus Andreasen, født 7. juli 1905 i Aarestrup, Frederiks sogn. Søn af husmand Andreas Andreasen og Ane Marie Bärtel.
- i. Erna Margrethe Nielsen, født 15. august 1912, døbt 29. september i Karup kirke. Viet 20. april 1935 til ungarl, husmand, Firehuse Mark Peder Grosen Nielsen, født 18. februar 1903 i Sønder Resen sogn. (Se gård 7)
- j. Gerda Irena Nielsen – tvilling – født 14. april 1919, døbt 20. april i Karup kirke.
- k. Dødfødt drengebarn – tvilling – 14. april 1919.

Der er fejl i oplysningerne i folketællingerne.

Folketælling 1901. Karup.

Anton Martin Nielsen født 22/9 1876 i Finderup Landmand

Folketælling 1906. Karup.

Anton Nielsen født 22/9 1876 gift Husfader, landmand.
Katrine Nielsen født 26/8 1881 gift Husmoder
Kristian Nielsen født 9/10 1901 Barn
Emma Nielsen født 23/1 1903 ”
Sigri Nielsen født 9/8 1904 ”
Anders Top Jensen født 8/1 1893 Tyende
Marie Sørensen født 14/5 1893 ”

Folketælling 1916. Karup. Engholm.

Anton M. Nielsen født 23/9 1876 gift Husfader, landmand
Ane Kathrine Nielsen født 26/7 1881 gift Husmoder
Marius Chr. Nielsen født 9/10 1901 Barn
Emma Kirstine Nielsen født 23/1 1903 ”
Sigrid Nielsen født 9/8 1904 ”
Ejner Nielsen født 12/3 1906 ”
Gudrun Nielsen født 3/6 1911 ”
Anna Hedevig Nielsen født 27/5 1912 ”
Erna Magrethe Nielsen født 15/8 1913 ”

Folketælling 1921. Karup.

Anton Nielsen født 29/9 1876 i Finderup gift Husfader, landmand
Ane Katrine Nielsen født 26/7 1881 i Karup gift Husmoder
Emma Kirstine Nielsen født 23/1 1902 i Karup Ungpige
Sigrid Nielsen født 9/8 1904 i Karup ”
Ejner Nielsen født 12/3 1906 i Karup Barn
Gudrun Kristine Nielsen født 3/6 1909 i Karup ”
Anna Hedevig Nielsen født 27/5 1911 i Karup ”
Erna Magrete Nielsen født 15/8 1912 i Karup ”
Gerda Irene Nielsen født 14/4 1919 i Karup ”

Folketælling 1930. Karup. Engholm.

Anton Nielsen født 22/9 1876 Husfader, landmand
Kathrine Nielsen, f. Balle født 26/9 1881 Husmoder
Sigrid Nielsen født 9/8 1904 Datter
Ejnar Nielsen født 12/3 1906 Søn
Gudrun Nielsen født 3/4 1909 født i Grove Datter (*Hun blev født i Karup*)
Gerda Nielsen født 14/4 1913 ”

KØBEKONTRAKT

1. Undertegnede Lars Larsen Balle af Karup sælger herved til ligeledes undertegnede Anton Martin Nielsen smst den mig ifølge skøder, tinglæst 23. juni 1899 og 22. december s.a. tilhørende ejendom i Karup by og sogn skyldsæt under:

Matr.nr.	5a af Karup af hartkorn	5 skp 1 fdk 2¼ alb	} gl.skat 15,23 kr.
"	6a "	0 " 2 " 2 "	
"	14a "	0 " 0 " ¼ "	
"	5ae "	0 " 0 " ½ "	
"	6n "	0 " 0 " 1¾ "	
"	6o "	0 " 0 " ¾ "	0,10 "
			0,36 "
			0,14 "

Med kirketienden deraf samt af Matr.nr. 5ah og 6r. Under overdragelsen er indbefattet de på ejendommen beliggende bygninger med hvad der i disse er af indmurede, søm- og nagelfaste genstande, samt hvad der på ejendommen er af afgrøde, korn og ildebrændsel af besætningsgenstande og avlsredskaber samt mejerispandene.

2. Det solgte overtages straks af køberen, der deraf skal svare amtstueskatten for indeværende halvår og fremtidig, tienderne, som herefter opkræves, og de kommunale afgifter fra 1. januar 1901.

3. Køberen er bekendt med og må respektere, at der på ejendommen hviler kontrakter om afbenyttelse af vandløb, deklaration om anlæg og vedligeholdelse af Engholm kanal og overenskomster om afbenyttelse af Engholm og Kølvrå engvandingskanaler.

4. Købesummen har udgjort 7.000 kr. skriver syv tusinde kroner, hvoraf 1.600 kr. regnes som vederlag for de medfulgte løse dele. Denne købesum berigtiges således:

- 1.000 kr. betales i dag, og gælder sælgerens underskrift på nærværende kontrakt som kvittering herfor.
- 2.000 kr. betales 1. marts 1901.
- 4.000 kr. afgøres derved, at køberen derfor udsteder obligation til sælgeren, rentebærende med 4% p.a. og med 1. prioritet i den solgte ejendom, og indeholdende bestemmelse om, at kapitalen kan udbetales efter et halvt års opsigelse fra en af siderne, dog således, at kreditor ikke skal kunne forlange beløbet udbetalt tidligere end i 11. december termin 1905 medmindre køberen forinden sælger ejendommen, i hvilket tilfælde uopsigeligheden bortfalder.

5. Skulle det i forrige post litra b. ommeldte beløb udeblive over forfaldstid er hele restkøbesummen straks forfalden til udbetaling og inddrivelse. Sælgeren er i så fald også berettiget til at betragte kontrakten for forbrudt af køberen, der da skal være pligtig til straks at fravige det solgte der derimod skal kunne tages i besiddelse af sælgeren uden at denne bliver pligtig at tilbagebetale, hvad der på købesummen er erlagt, eller yde køberen nogen erstatning for, hvad han mulig måtte have anvendt på ejendommen men lignende ret tilkommer sælgeren, hvis køberen inden betalingen af det fornævnte beløb finder sted, væsentlig forringer det solgte.

6. Samtidig med betalingen af det i post 4 litra b nævnte beløb og med udstedelsen af den i sammes post litra c nævnte obligation, skal skøde udstedes og dette skal kunne tinglæses fri for andre hæftelser end her foran ommeldt.

7. Omkostningerne ved nærværende kontrakt med stempling og det senere skøde med tinglæsning og halvprocentafgift samt ved obligationen bæres af køber og sælger hver med halvdelen.

8. I søgsmålstilfælde vedtages hurtig retsforfølgning efter frd. 25. januar 1828.
p.t. Kjellerup, den 17. december 1900. Lars Larsen Balle Anton Martin Nielsen
Til vitterlighed: L. P. Petersen Niels Christian Balle

SKØDE

Da køberen nu har berigtiget købesummen på kontraktmæssig måde, idet han har betalt de 2.000 kr. ifølge post 4b og udstedt den i post 4c bestemte obligation for 4.000 kr., er jeg således fyldestgjort for overdragelsen, og jeg fraskriver mig derfor herved enhver lod og del i den solgte foran betegnede ejendom, der derimod herefter skal tilhøre køberen som hans fuldkomne ejendom med de samme herligheder og rettigheder, byrder og pligter, hvormed den har tilhørt mig, fri for enhvers beføjede påtale, alt i overensstemmelse med foranstående kontrakt og fri for andre hæftelser end de i kontrakten post 3 nævnt.

f.t. Kjellerup, den 26. marts 1901. Lars Larsen Balle

Til vitterlighed: Christian Jacobsen K. Christensen

Læst på Lysgård og Hids samt en del af Houlbjerg herreders ting den 12. april 1901 og indført i skøde og pantebogen.

L. No. 1440/06.

S k ø d e .

Stpl. 2,30.

Undertegnede Anton Martin Nielsen i Karup sælger, skøder og endelig afhænder herved til Edele Marie Jensen, gift med Snedker Søren Thomsen i Karup en Parcel af den mig ifølge Skøde, tinglyst 12 April 1901, tilhørende Ejendom Matr. No. 6a m. fl. Karup, nemlig den Parcel deraf, som ved Landbrugsministeriets Ugstykkningsapprobation af 9 Juni 1906 er betegnet som Matr. No. 6z Karup By og Sogn af Hartkorn 1/2 Alb og paalignet i Vederlag for Præstetiende 1/4 Fdk. Rug. Den solgte Parcel er overgivet til og taget i Besiddelse af Køberen, som er bekendt med at der paa den samlede Ejendom er tinglyst forskellige Dokumenter angaaende Benyttelse af Vandløb og Kanaler hvorom Retsmærkning frafalder. Købesummen har udgjort 350 Kr., skriver Tre Hundrede Halvtreds Kroner, der er betalt. Jeg er saaledes fyldest jort for Overdrageksen, og jeg fraskriver mig enhver Lod og Del i den solgte Parcel, der fra

1158

R e t s d a g e n d e n 2 1 D e c e m b e r 1 9 0 6 .

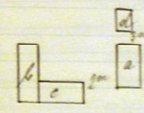
nu skal være Køberens Ejendom og tilhøre hende med samme Herligheder og Rettigheder, Byrder og Pligter, hvormed jeg selv har været Ejer deraf, fri for enhver beføjede Tiltale. Den herved bortskødte Parcel henhører til og er erhvervet ~~for~~ Køberens Særlige, jfr. Ægtepagt, tinglyst i Hjerm Ginding Herreders Ret den 3 Juni 1904. f.T.Kellerup den 21 August 1906. Anton Nielsen. Til Vitterlighed: Kr. Munk. L.P.Petersen.

At indbemeldte Parcel henhører til Edele Marie Jensens Særlige attesteres. d.u.s. Edle Marie Jensen. Søren Thomsen. Ved Skrivelse af 9/6¹⁹⁰⁶ har Landbrugsministeriet approberet Skyldsætningen af forannævnte Parcel Matr. No. 6z Karup By og Sogn 1/2 Alb. Skatterne af forannævnte Ejendom ere betalte indtil April Termin 1906 inklusive. Viborg Amtstue den 1/9 1906. C.T.Bang. For Vedkommende bemærkes, at Køberindens Navn efter erhvervet Navnebevis er Edle Marie Jensen Leth.Kellerup den 19 December 1906. L.P.Petersen, Herredsfuldmægtig.

Fors.-Nr.	Beliggenhed (St. Mark, Ovevæn, Kvar., Havn eller dist.) samt Stedets alm. Beteg.:	Matr.-Nr.	Den Forsikrede.	Naar indtegnen, Dato	De forsikrede Bygningers			
					Litr.	Anvendelse.	Fors. Beløb, Kr.	Bygningsmaade.
75 (175)	Larup	5 ^a	Anton N. Nielsen	19/17	a	Kuchhus	6600	fam. H.
			Emne		b	Stald Lade	2800	f. H.
			Katherine Nielsen		c	Held Vogn	1700	f. H.
			K. No. 110.	18/7.39	d	Tjuehjul	1550	f. H.
			Christen Magnus Andersen		e	Stald	7020	Stalden. H.
					f	Sto. og Amnestald	4080	" Prædyl
					g	Lade og Færvebås	3075	" "
					h	Stutstald	1550	" "

Larup Sogn.

Dimensioner i Meter				Pris pr. 100 Meter Kv.	Grundriss med indbyrdes Afstand.	Nærmeste Nabosted.
Lang.	dyb.	høj.				
12.6	9.5	2.4	50			320
11.0	7.5	2.0	50			
7.3	6.5	2.0	50			
11.0	6.5	2.0	16			
17.5	7.5	2.2	55			
18.5	8.5	2.5	26			
15.0	8.5	2.5	25			
11.0	5.5	2.0	16			

Christen Andersen 1943 -

ANDERSEN, CHRISTEN, Gdr., "Engholm", Karup,

Er født i Almind 3. 3. 1916. Forældre: Husm. Emil Andersen, Almind. Hustru Ellen Marie, f. Poulsen. Bedsteforældre: FF Husm. Poul Andersen, Almind. MF Husm. Niels Poulsen, Sdr. Rind, Christen Andersen er gift med Gerda Irene, f. Nielsen i "Engholm" 14. 4. 1919. Forældre: Gdr. Anton Martin Nielsen, "Engholm". Hustru Ane Katrine, f. Balle. Bedsteforældre: FF Niels Nielsen, "Annexgården", Finderup, MF Gdr. Niels Balle, Karup, MM Ane Margrethe.

I ægteskabet er et Barn: Linda 5. 5 1951.

Christen Andersen overtog 1942 Hustruens Hjem efter hendes Forældre med et Areal på 35 Tdr. Ld., hvoraf der i 1948 er solgt 20 Tdr. Ld. til Kartoffelmelsfabrikken til Forsøgsstation.

Fru Andersens Far købte den 1901 med et meget større Areal, da der er solgt meget fra, og "Engholm" har været en af de største Gaarde paa denne Egn og kan føres langt tilbage i Historien og er godt beskrevet i "Traps Danmark". Ved Overtagelsen 1901 var det ældre og straatækkede Bygninger, men Anton M. Nielsen ombyggede Laden og restaurerede de øvrige Bygninger og plantede. Chr. Andersen har moderniseret Stuehuset samt bygget Hønsehus og anskaffet Nutidens Maskiner og Redskaber. Normal Besætning er i Dag 3 Køer og Opdræt, 1 Hest, 2 Søer og Opdræt, samt Fjerkræ, Høns og Kyllinger.

Kilde: Vort sogns historie i 100 år. Historisk forlag 1952.